



## 8-9 Zeg maar 'je'

Wat vraag je een decaan? Zesdejaars geneeskundestudent Anna Verhulst nam anderhalf uur de tijd om Albert Scherpbier het hemd van het lijf te vragen. Over zijn rol in de Z-side, zijn houthakkershobby, medisch leiderschap, zijn kinderen, het bedrijfsleven en hoogleraren die te weinig promoties afleveren

## 6 Donatello's

Kate loves the Italian restaurant, except for their tiramisu



## 7 Anniversary

Who are the three honorary doctors on UM's anniversary?



# observant | 15

www.observantonline.nl

Onafhankelijk weekblad van de Universiteit Maastricht | Redactieadres: Postbus 616 6200 MD Maastricht | Jaargang 36 | 3 december 2015



A torchlight walk for Serious Request. Read more at page 5 Photo: Loraine Bodewes

nl

## Psychologie houdt vast aan fixus

Zeven van de tien universitaire bacheloropleidingen psychologie hebben komend collegejaar geen numerus fixus meer. De Universiteit Maastricht houdt vanwege de grote toestroom en het kleinschalige onderwijs wel eraan vast. De universiteiten van Leiden en Groningen zijn nog in beraad.

In 2011 voerden alle tien de opleidingen een studentenstop in, maar de afgelopen jaren meldden zich bij de meeste universiteiten minder studenten aan de poorten dan de opleidingen maximaal wilden toelaten. In Maastricht is dat niet het geval. De Engelstalige bachelor die dit collegejaar van start ging, trok ruim duizend toekomstige studenten aan die de decentrale selectie doorliepen. Dat leidde uiteindelijk tot 490 eerstejaars. "Onze fixus is eigenlijk 450", zegt Tom Smeets, portefeuillehouder onderwijs. "Maar je deelt meer plaatsingsbewijzen uit, omdat er altijd een deel niet komt opdagen." Dit jaar bleven meer mensen dan verwacht bij hun keuze voor Maastricht. De opleiding kan het aantal studenten aan, maar moest wel creatief zijn. "In onze collegezaal passen maar 430 mensen. Daarom hebben we aan het begin van het jaar het MECC afgehuurd. Er zijn inmiddels wat mensen afgeval-

len en niet iedereen komt altijd opdagen, dus het is nu niet meer nodig." Verder verloopt alles soepel. "We hebben afgelopen zomer hard gewerkt om voldoende ruimtes en tutores te krijgen. Maar dit is wel het maximum, wil je het kleinschalige onderwijs en de kwaliteit behouden." Vandaar dat de opleiding vasthoudt aan de fixus. "Het risico dat we overspoeld worden met studenten is te groot. We hebben nu al 30 procent meer aanmeldingen dan vorig jaar om deze tijd."

Voorzitter Esther Crabbendam van vakbond FNV-Jong vraagt zich af of het nu wel slim is dat zoveel universiteiten de studentenstop loslaten. "Afgestudeerde psychologen komen moeilijk aan een baan", zegt ze. "Daar wordt vaak misbruik van gemaakt. Ze komen terecht in schijnconstructies, of op veredelde stageplekken."

In 2014 was bijna 15 procent van de recent afgestudeerden in de categorie 'gedrag en maatschappij' werkloos, blijkt uit de dinsdag gepubliceerde arbeidsmarktmonitor van het Maastrichtse Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt.

Lees verder op pagina 3

eng

## Anniversary with (only) three honorary doctors

Three honorary doctors on Maastricht University's anniversary. The honour falls on German pharmacologist Detlev Ganten, American legal/political scientist Susan Rose-Ackerman, and Belgian economist Paul De Grauwe.

A mere three, somewhat modest, certainly for a lustrum year – it's the UM's fortieth anniversary. University lustrum years used to be the opportunity to go all out, with a string of honorary doctors, from several faculties, whereas in the years in between only one faculty at a time was given a turn.

The present rector magnificus, Professor Luc Soete, put an end to that policy. "Certainly for faculties with many different elements (FHS, FHML) it took far too long before another group in the faculty had an opportunity," he says. Under the new regime every faculty can submit candidates every year. This gave rise to five candidates in 2014; in 2015, the number was four. Initially there was considerable resistance from academic circles against the new setup ("a devaluation of the honorary doctorate," they said), but that was partly because of the unclear communication about the plan. Soete didn't necessarily want seven honorary doctorates every year; he merely created the possibility that

every faculty could award one. "But if there is no suitable candidate, then of course you don't do it," he feels. The fact that there are only three this year, is because not every candidate was available, Soete reported. And the fact is that each person must actually be present at the ceremony. Or do they just not want to come? "No, it is not that people feel Maastricht is unimportant and so just don't want to come, not at all. Some people just can't make it. This was the case with the students' candidate, for example. We are the only university in the Netherlands to have introduced an honorary doctorate recommended by the students in the university council. Last year, it was Jimmy Wales from Wikipedia. Unfortunately the person in question couldn't be with us on 11 January"

Wammes Bos

See also page 7

Latest news on

www.observantonline.nl  
Become member of  
facebook.com/ObservantUM

# Zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder



**Naam:** Emily Allwood (1992, Londen) \* **In het dagelijks leven:** student-assistent jubileum bij Marketing en Communicatie  
 \* **Burgerlijke staat:** relatie met Wouter \* **Woont in:** Maastricht



Foto: Loraine Bodewes

“Als mijn broertje van twintig dit leest, vermoordt hij me”

**Chirurg of huisarts?** Huisarts. Ik vind het menselijke contact belangrijk en daarbij heb ik niks met snijden. Ik heb dit jaar een sabbatical. Ik heb de bachelor geneeskunde afgerond en moet nu beslissen of ik coschappen ga lopen of een andere master ga doen. Ik zou graag iets beleidsmatig in de zorg doen. Neem zoiets als het inenten van meisjes tegen baarmoederhalskanker. Waarom doe je dat, vanaf welke leeftijd, welk vaccin gebruik je – dat proces vind ik interessanter dan het zetten van de prik.

**Mijn dispuutsgenoten zeggen over mij...** dat ik altijd te laat kom, maar daar werk ik aan. Ik ben aanwezig, een drukke prater; ik zorg voor leven in de brouwerij. Nu ik vijfdejaars ben en wat ouder, hoop ik dat ze bij mij ook om advies kunnen komen.

**Ik voel me Brits als...** ik thee drink – altijd met melk, iets lees over de Engelse koninklijke familie en als Nederland tegen Engeland voetbalt. Ik voel me thuis in Nederland, maar thuis spreken we Engels en hebben we Engelse gewoontes. Mijn ouders kwamen als expats naar Den Haag toen ik drie was. Eigenlijk maar voor een jaar, maar het beviel goed.

**Dierbaarste bezit?** De teddybeer die ik vanaf mijn geboorte heb. Ze heet Pussycat, omdat ik een kat wilde, maar dat kon niet omdat mijn vader allergisch was.

**Ik kan prima met mijn broer en zus door één deur.** Zeker, we lijken op elkaar, al botst dat ook wel eens. Mijn broertje van twintig is nog wat aan het puberen – als hij dit leest vermoordt hij me. Met mijn zus ben ik niet samen opgegroeid. Mijn vader kreeg haar, met zijn toenmalige vriendin, toen hij nog een

tiener was, ze is nu 39. Ze woont net buiten Londen en heeft een dochtertje. We zien elkaar regelmatig. Het leuke is dat ze ook altijd bij mijn moeder langsgaat als ze in Nederland is, ook al zijn mijn ouders gescheiden, ze zien elkaar toch als familie. Mijn ouders gingen uit elkaar toen ik zeven was. Ik weet nog dat de verhuiswagen voor de deur stond. Pas toen mijn vader achterbleef in het ene huis en wij teruggingen naar ons huis, zonder mijn vaders spullen, realiseerde ik me dat hij weg was. Mijn ouders hebben alles achter de schermen geregeld. Ook al zijn ze niet meer getrouwd, ze vormden een blok en zijn er altijd samen voor mij geweest. De nieuwe partners kunnen het ook goed met elkaar vinden. Op verjaardagen komen ze gezellig met z'n vieren.

**De kleine Emily in vijf woorden.** Stuitbal, krullen, balletdanser, nieuwsgierig, schattig. Eigenlijk is er niet veel veranderd. Ik was een gelukkig en blij kind, vol positieve energie. Ik hoop dat ik dat nog steeds uitstraal. Dansen doe ik niet meer, ik had veel last van blessures, een zweepslag in mijn kuit kwam steeds terug. **Vervelendste eigenschap?** Ik ben geen ochtendmens. Ik moet, nu ik student-assistent ben, om half negen op kantoor zijn, daar word ik niet vrolijk van. Ik kan heel moeilijk uit bed komen, daarom heb ik ook altijd haast.

**Over tien jaar heb ik huisje, boompje, beestje.** Dat zou best kunnen. Zeker nu ik tante ben, wil ik graag kinderen. Als het zo goed blijft gaan als nu, samen met Wouter. We zijn bijna twee jaar samen. We hebben elkaar ontmoet via KoKo. Ik word altijd heel blij van hem. Hij stimuleert me om dingen te doen die ik leuk

vind, ook al betekent dat dat ik minder tijd voor hem heb. En als ik dan te vaak 'ja' heb gezegd en daar stress van heb, dan brengt hij mij tot rust.

**Laatste concert?** Bløf. Met Nederlandstalige muziek kun je mij echt gelukkig maken. Maar ik hou ook van een goed dancefeestje, van de zomer was ik bij Sensation White. En zaterdag ga ik met mijn moeder naar de Sound of Music. Eigenlijk hou ik alleen niet van heavy metal.

**Ik verveel me snel.** Als ik maar één ding doe wel. Naast mijn studie geneeskunde heb ik in het bestuur van KoKo gezeten en ben ik voorzitter geweest van de Maastrichtse Studentenraad. Ik was ook altijd actief in allerlei commissies. Vanuit de stuurgroep over het jubileumjaar van de UM ben ik mijn huidige baan binnengerold. Ik heb andere dingen nodig om mijn studie interessant te maken. Na een commissieavond zat ik de volgende ochtend – weliswaar enigszins brak – weer vol motivatie in de collegebanken. Tegenwoordig kan ik ook van een avond op de bank genieten, dat lukte me vijf jaar geleden niet. Sinds mijn bestuursjaar, wat heel druk was, heb ik meer behoefte aan rust.

**Ik huil...** op een slechte dag om de Page-reclame. Ik huil heel makkelijk, ben niet bang om mijn emoties te laten zien. Van die reclame tegen huiselijk geweld waarbij een oude man alleen in de deuropening staat, schiet ik ook altijd vol.

# Scherpbier wil “cultuurtjes overbruggen”

Een soort *State of the Union* maar dan wat minder plechtig: FHML-decaan Albert Scherpbier greep de honderdste vergadering van zijn faculteitsraad aan om de balans op te maken en vooral ook zijn ambities te onderstrepen.

Honderd vergaderingen van de raad sinds de fusie in 2007 tussen de twee faculteiten, geneeskunde en gezondheidswetenschappen. In die periode, onthulde raadsvoorzitter Pim Dassen, heeft de raad zich door onder meer 34 centimeter onderwijs- en examenreglementen en 1240 pagina's begroting geworsteld, en dat alles onder het genot van 2500 appelflappen. Dassen was niet ontevreden (“we hebben het bestuur scherp gehouden”), en Scherpbier was dat over de facultaire prestaties evenmin.

Want ofschoon “we het qua onderwijs iets minder doen in de rankings”, heeft de faculteit intussen herstelprogramma's in gang gezet die hun vruchten moeten gaan afwerpen. Nieuwe curricula

bij gezondheidswetenschappen en biomedische wetenschappen, en voor alle studenten een portfoliebeleid “dat langetermijnbeoordeling mogelijk maakt” en begeleiding door een mentor. Verder pakt men het statistiekonderwijs anders aan, een berucht struikelblok in ongeveer elke opleiding aan deze universiteit, “alleen bij psychologie doen ze het beter dus daar gaan we van leren”.

De FHML wil zich ook internationaler opstellen. Scherpbier: “In het verleden hebben we dat een beetje tegengehouden, maar nu gaan we mee op die route.” Daarvoor noemde hij twee redenen: de Nederlandse bevolking krimpt, en de globaliserende wereld. “Mensen reizen steeds meer, we moeten globaal denken.” Toch legt de faculteit zich niet neer bij de demografische feiten: “Het wervingsbeleid is gericht op de Nederlandse instroom.” Verder wordt men strenger op de Engelse taalbeheersing van docenten: die moeten zich verplicht melden voor een intake bij het Talencentrum en eventueel een cursus doen.

Scherpbier mikt bewust op groei van zijn faculteit (“dat schept ruimte om nieuwe dingen te doen”), maar dat betekent wel dat de behuizing krap wordt. Er komt dus nieuwbouw, of dat voor laboratoria of voor onderwijsruimtes zal zijn is nog onderwerp van studie.

In het onderzoek scoort de faculteit goed, zei de decaan, zoals verschillende externe beoordelingen lieten zien. Kritisch was hij vooral op het hart-en vaatziekeninstituut Carim, dat het meeste geld krijgt van alle *schools* maar relatief minder publicaties en promoties voortbrengt.

Ook op dit terrein is er geen gebrek aan nieuwe plannen. Zo wil men promovendi nu echt eens beter gaan begeleiden en worden hoogleraren er stevig op aangesproken als ze geen of te weinig promovendi onder hun hoede nemen. Als het om onderzoeksprestaties gaat “moeten we weg van de minimumnormen”, zei Scherpbier, “we moeten meer kijken naar de individuele ambities en dat stimuleren. Mensen moeten meer hun nek uitsteken”.

Dat geldt ook voor onderzoeksfinanciering: er moet meer geld uit Europese fondsen komen “want tot nu toe lukt ons dat niet goed”.

Scherpbier toonde zich trots op de impuls die de drie universiteitshoogleraren (Peters, Heeren en Van Blitterswijk) aan het onderzoeksklimaat hebben gegeven: “Er is nieuw elan, we krijgen steeds vaker telefoontjes van mensen die hier willen komen werken. Dat is lang niet gebeurd”.

Vooraf op het gebied van de moleculaire *imaging* zijn de ambities torenhoog: “We willen daar wereldtop worden.” Dat gaat echter niet vanzelf; om te beginnen dienen de faciliteiten (de fMRI-scanners bij Scannexus en in het ziekenhuis) veel meer gezamenlijk benut te worden. Scherpbier: “Daarvoor moeten we heel wat cultuurtjes overbruggen. Maar dat lukt wel.”

Wammes Bos

Zie ook pagina 8 en 9

## Rennen voor reanimatieonderwijs



Foto: Archief Taskforce

Reanimatieonderwijs voor scholieren, daarvoor zullen de UM-hardlopers zich op 17 januari in het zweet werken tijdens Zweet veur Leid. Het is de derde keer dat het Universiteitsfonds/SWOL met een eigen goed doel meedoet aan de sponsorloop. “Het past goed bij ons als kennisinstelling”, zegt Charlotte Groven van het Universiteitsfonds/SWOL. “Het is onderwijs en het draagt bij aan een gezondere samenleving.” “Het geld komt zeker van pas”, zegt Jeremy Weerts, bestuurslid van Taskforce QRS, de geneeskundestudenten die het reanimatieon-

derwijs verzorgen. “We hebben geen structurele subsidie en zijn voor het gratis aanbieden van de lessen afhankelijk van projecten als deze.” De trainingen kosten €17,50 per leerling. Het doel is om 30 duizend euro op te halen, zodat ongeveer 1800 middelbare scholieren uit Maastricht en Meerssen volgend schooljaar leren reanimeren.

In Nederland krijgen jaarlijks 16 duizend mensen een hartinfarct. In Limburg zijn dat er ongeveer 1350 en in Maastricht 150. Als iemand onmiddellijk start met reanimeren is de overlevingskans het hoogst. Taskforce QRS probeert zoveel mogelijk mensen deze vaardigheid bij te brengen.

De inschrijvingen voor Zweet veur Leid verlopen voorspoedig. “We zitten al ruim boven het aantal aanmeldingen van vorig jaar rond deze tijd heen”, zegt Groven. “Het speciale rondje dat we lopen (de route gaat dit jaar door de nieuwe A2-tunnel, red.) draagt daar aan bij.”

Inschrijven kan via [www.maastrichtuniversity.nl/running](http://www.maastrichtuniversity.nl/running)

CF

## Fixus verlagen? “Dan ben je roomser dan de paus”

Vervolg van pagina 1

Alleen afgestudeerden van taal- en cultuuropleidingen vinden moeilijker een baan. Van de technici was maar 5,4 procent werkloos en van de leraren 9 procent.

Opleidingsdirecteur Henk Boer van de Universiteit Twente vindt landelijke afspraken die ervoor zorgen dat elke afgestudeerde straks een baan heeft, onverstandig. “Om twee redenen. Eén: het belemmert de keuzevrijheid van studenten. En twee: je krijg een soort kartelvorming. Dat zie je in de geneeskunde gebeuren. Er wordt een kunstmatige schaarste gecreëerd en dat kan allerlei ongewenste effecten hebben.”

Smeets ziet geen reden om de numerus fixus in Maastricht te verlagen. “Dan ben je roomser dan de paus. Het heeft geen zin als andere opleidingen het niet doen, dan gaan studenten gewoon ergens anders heen. Sowieso hebben we hier een *international classroom*, wat het baanperspectief breder maakt, dat van alle sociale wetenschappen bij psychologie nog altijd het beste is.”

HOP/CF

## Lees het laatste nieuws op

[www.observantonline.nl](http://www.observantonline.nl)

Become member of

[facebook.com/ObservantUM](https://www.facebook.com/ObservantUM)

De plastic wieltjes protesteren hoorbaar terwijl ik met enige spoed de flip-over naar de collegezaal rijd. De grote zaal, waar ik vijf minuten eerder was binnengelopen, zat vol, maar het ouderwetse groene krijtbord bevond zich niet op de plek waar ik het had verwacht; er was helemaal geen bord! Wel was er een prachtige audiovisuele opstelling met aanraakscherm, maar die had ik niet nodig. En zo begon ik iets te laat met een overhaast gehaalde flip-over. Gek genoeg was de waardering voor het college van de studenten, ondanks de vertraging, nadien groot.

Hoe docent en student het onderwijs beleven is sterk afhankelijk van het cognitieve niveau. Zo weet ik dat op middelbare scholen het toch veel moeilijker kan zijn voor de docent te synchroniseren met de belevingswereld van de scholieren. Op lagere scholen speelt daarnaast ook nog een gender issue, zo heb ik begrepen. Daar waar

## Even levelen

meisjes vaak netjes in de pas lopen en geruisloos tegemoet komen aan de vraag van de leraar, schijnen de luidruchtige hoog energetische jongens toenemend moeite te hebben met de eisen en spelregels van het huidige onderwijssysteem. De omvang van de klassen, remedial teaching voor sommigen en de voortdurend veranderende eisen maken het voor de docenten ook niet gemakkelijk iedereen te geven dat het best past bij hem of haar, en om interactief contact te houden met de leerlingen.

College geven is een wezenlijk en waardevol onderdeel van mijn taken. Toch moet het een beetje tussen de soep en aardappelen door, want de kliniekdruk is groot. Eenrichtingsverkeer met een grijs gedraaide presentatie is dan verleidelijk,

maar geeft geen enkele bevrediging. Het wordt pas echt inspirerend als er interactie ontstaat. Juist als je de kinetiek van al die gemotiveerde slimmeriken weet te vangen, dan ontstaat er een productieve energie dynamiek.

De faculteit biedt fantastische mogelijkheden om als docent prachtig te presenteren met beeld en geluid. Maar de ervaring leert dat het zowel voor studenten als docenten niet altijd zo mooi hoeft te zijn. Gewoon een bord en iets om te schrijven vormen een prima verbindend vehiculum om iets uit te leggen en te testen of de boodschap is overgekomen.

Tevreden rijd ik na afloop met de flip-over terug. De wieltjes glijden geruisloos over de vloer. Een student, telefonisch druk in gesprek hoor ik



zeggen dat ze ‘even wil levelen’ want ‘begrijp er niets meer van’. Even levelen, dat had ik dus net gedaan.

Marc Spaanderman, hoogleraar verloskunde  
Deze column is geschreven op persoonlijke titel

Lisa Brüggén inspired by Mary Jo Bitner

# At the top as well as very friendly and personal

Lisa Brüggén, senior lecturer of Marketing, knew that it had to be a woman if it was about her academic hero. “There are plenty of men who inspire me, but a woman at the top stimulates just that little bit more.” The choice was Mary Jo Bitner, professor of Service Marketing at Arizona State University.



Photo: Joey Roberts Illustration: Simone Golob

Economist Lisa Brüggén (38) met Mary Jo Bitner when she went on a research visit to the Arizona State University as a trainee researcher. “Of course I was familiar with her books and articles. She is one of the top people in her field. Her book *Services Marketing* is a standard work. The fact that you get to know someone like that personally, is rather special. And not just five minutes at a congress, but for a longer period.” Brüggén was surprised by Bitner’s attitude. “Very friendly and personal. In the US, you are still seen as a student when you are doing a PhD, but she nevertheless took the time for me, gave me feedback and invited me for coffee.”

One of the reasons why Brüggén, as a young scientist, went looking for female role models was because of the questions she had about combining a career with children. “Bitner is someone who loves to talk about her children. She showed

that it was possible.”

She remembers one conversation in particular. “It was during a dinner with the faculty club. We talked about values, what was important in life. As a scientist work is a major part of your life. You don’t stop thinking about what you are working on when the clock strikes five. The danger is that you get completely lost in it. I regularly try to reflect and put things into perspective, which is something I learned from women like Bitner. I also work very hard, but I pay good attention to the limits. That is something you have to determine for yourself.”

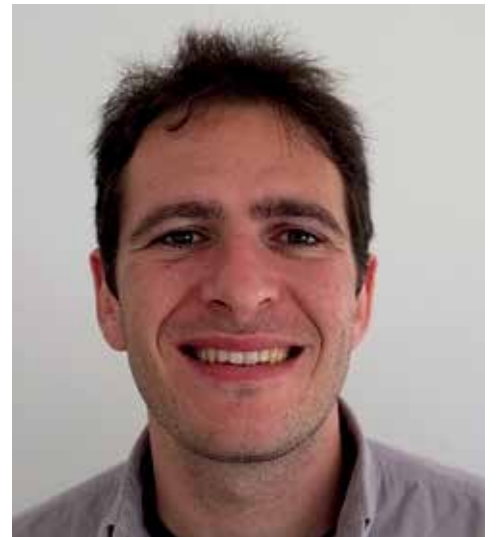
It is not just Bitner’s attitude that Brüggén admires. “She is a true all-rounder. She doesn’t just do research, but she is also the director of the Centre for Services Leadership and an editor of a journal. She is someone who builds bridges between different fields, who is involved in the

field.”

Brüggén feels that role models are important. “And not just at the top. That’s too far away for young scientists. I had the advantage of having a colleague who was a couple of years older and always just a little bit ahead. Both with her career and with children. I was able to see how things were done and I had someone I could ask practical questions.”

A role that Brüggén herself now fulfils. “I have never formally been anybody’s mentor, but I try not to coach my trainee research assistants merely on content, but to also prepare them for the academic world. It can help if you offer to just listen. I really like to help, it gives me a lot of satisfaction.”

Cleo Freriks



## Identities

Some time ago I was asked whether I consider myself a poet. My reply was quite an instantaneous “no”. Writing poems does not make me feel necessarily a poet. Moreover, I don’t think it’s up to me to decide if I am a poet or not but rather to those who end up reading my writing and then go on to generate an opinion about it. One of the people I was talking with at that time said she also agreed with this view, as she also did not consider herself a Philosopher just because of her Philosophy university degree. But was this all? Is to be recognized by others with a title, official, unofficial, or alleged, all that is required to consider myself a poet, an Engineer, or anything else I think I am or I would like to be? Since that moment, I have spent some time thinking about it. What is the essence of being a poet? Or even an Engineer? Is some length of training or a degree a requirement? Or is it more a question of attitude, of mindset, of quality, and of constant dedication to a chosen art or profession that is also needed?

I’m tempted to think it’s the training and dedication. But then I think about my life, and looking back at my experiences and memories I see all the efforts and lengths I went through to convince the world to look at me in a certain way and conclude it is the recognition that is important. I think it is in our human nature to want to feel recognised by others for what we do or what we would like to be, otherwise, it does not feel as real, or as true.

Unfortunately, this need to feel recognised tends to come at those particular moments when I have doubts about the quality of my skills, and my identity is more vulnerable. I now focus on building a strong self-identity, enough independent of what the rest of the world can think of me and I hope to always be able to stay passionate about my work, regardless of whether a title comes with it or not. For me the important thing is to stay touched by the harmony of life and the world, before trying to write anything about it.

Pietro Bonizzi, Assistant Professor at Data Science and Knowledge Engineering

# Science students win NWO competition

Three students from the Maastricht Science Programme won the NWO Top Sector Chemistry Student Competition last week. Onno Akkermans, Mitch Spronck and Pegah Keshaniyan went home with one thousand euro each.

They created a bit with a built-in miniature sensor that detects awake bruxism. In layman's terms: teeth gnashing during wakefulness. People themselves often don't notice doing this. The sensor measures when the upper jaw makes contact with the lower jaw. On the basis of all this contact the mouthpiece reveals a pattern. The students received 27 thousand euro before the summer in order to build the bit.

"We are now going to apply for a new NWO grant," says lecturer Bart van Grinsven, one of the students' supervisors. "A so-called Demonstrator subsidy of up to 150 thousand euro, especially geared towards making a device suitable to market. Something that looks good and is comfortable to wear."

In Top Sector Chemistry, Dutch companies, researchers and government work together on sustainable solutions using funds from the EU Horizon 2020 programme.

MT

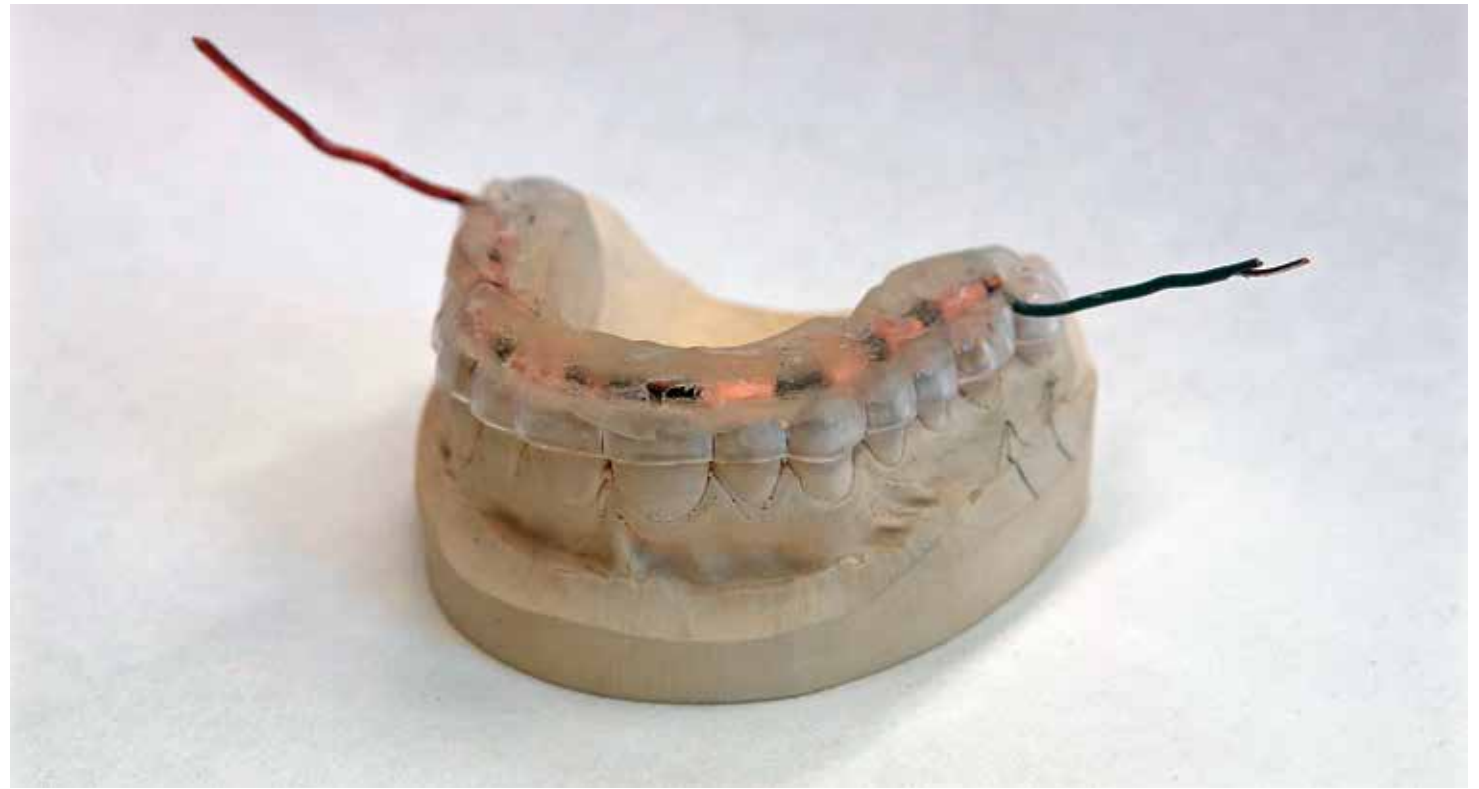


Photo: archive Akkermans, Spronck, Keshaniyan

# The Netherlands scores many starting grants again, one for the UM

The Netherlands secured no less than 32 European starting grants for young researchers this year. Only the United Kingdom and Germany received more. Maastricht obtained one grant; this will go to Dr. Anna Harris, who works at the Faculty of Arts and Social Sciences.

The starting grants that the European Research Council (ERC) issues every year, are meant for young researchers who have two to seven years

of research experience after their PhD. This year, 2,920 research proposals were submitted, of which 291 (ten per cent) were approved. Their sum total amounts to 429 million euro.

The selected scientists can use the grants - which run up to 1.5 million euro - to set up their own research team. This means work for an estimated one thousand additional postdocs and PhD candidates.

TU Delft has no less than seven laureates.

Amsterdam University does well again too, with six awarded grants.

The Netherlands pushes France from third place, with 32 grants on the international table. Most grants (48) went to the United Kingdom, which came in just ahead of Germany (47) this year.

There will be an additional list of starting grants in spring, of which the funding has not yet been completed. This also happened in March of this year, when the Netherlands received seven addi-

tional grants. Researchers who are almost certain of receiving such an extra grant sometimes already know this.

The Netherlands scores well in Science and Technology and less well in Social Sciences and Humanities. Of all the starting grants, 126 went to Natural Science and Technology, 95 to Life Sciences and 70 to Social Sciences and Humanities.

HOP

# Walking 9 km for the kids

'The next generation' is the theme of this year's Serious Request event, during which three popular radio DJs are locked up for six days in a small, temporary studio. Donations will go to children in conflict areas. "The university just had to be involved", said Ellen Breevoort of the UM working group, who organised a torchlight walk in an effort to raise funds. The nine kilometre procession began last Tuesday at the university's main office building at Minderbroedersberg, where students and staff assembled to receive a map and a torch, and set out towards Sint Pietersberg. A fully equipped medical team and officers who stopped traffic to give the procession priority accompanied the group of roughly 110 participants. Passing by Cannerberg, they stopped at Chateau Neercanne for hot chocolate, Glühwein and shelter from the rain before heading out again with a new set of torches. Back at Minderbroedersberg, UM president Martin Paul received the participants and announced that UM would donate a further €7500 to Serious Request in addition to the money the participants paid to take part in the walk.

Janine de Jong from the master's programme Physician-Clinical Investigator joined the event because it was an easy way to help a good cause, "and a fun idea to just take a walk with some friends." Fellow student Melisa Borg agreed. She had shared the information about the event with her entire year, and pointed out the popularity of the route chosen for the walk. When asked about their favourite part, the group laughed and said in unison, "The Glühwein!"

Amira Eid



Photo: Loraine Bodewes

Work like a slave, eat like a king

## Donatello's true Italian dishes – except for its tiramisu



**My menu**  
 Limoncello €4.95  
 Insalata Caprese €6.50  
 Spaghetti Gamberetti €7.95  
 Tiramisu Della Casa €5.50

For those of you looking for some exciting, authentic Italian food in Maastricht, you'll find Donatello's restaurant at the very top of my list. Its menu features Italian favourites including bruschetta, garlic pizza crust, antipasti, a wide range of delicious pizzas, seafood and pasta and some of the finest meat dishes available. The prices at Donatello's are also attractive for students, with a three-course menu (from Monday to Thursday) for only €12.50. The vast indoor dining area has a relaxed atmosphere that further enhances the quality of the service and the delicious food.

I started with the Insalata Caprese (Caprese salad), a bed of sliced, seasoned tomatoes and fresh mozzarella drizzled with balsamic vinaigrette. A sprig of basil on top added colour but I would have loved a little olive oil between the tomatoes and mozzarella for the true feel of the classic Italian starter. For the main, in keeping with the Italian theme, the waiter recommended the spaghetti gamberetti: pasta with king-size shrimps mixed with spicy garlic sauce, mushrooms and rocket salad. I was very satisfied with the portion size and this time – compared to my recent Pad Thai at Tasty Thai – the chilli

peppers did their job. The spaghetti was perfectly *al dente* and mixed with the transparent sauce right before serving. I am almost never too full to satisfy my sweeter side, so I ended the night with the signature dessert of every Italian restaurant – homemade tiramisu. I was curious to compare Donatello's tiramisu with the homemade treasure prepared by my Dutch-Italian partner, which is like heaven in your mouth. Since my standards are high, I was not fully satisfied with its overly *biscuit-esque* taste, with very little mascarpone between the layers. It tasted more like a cookie with sauce rather than a creamy dessert. Because their English was quite limited, I had to leave my comfort zone and communicate with the waiters in Dutch. Still, the service could not have been more gracious and helpful throughout the night. The casual, familial atmosphere had all the hallmarks of a cosy and comforting Italian eatery.

Kate Surala

Every week, master's student European Public Affairs and tutor at the Faculty of Law Kate Surala reviews a restaurant, coffee bar, catering shop or 'to go' in Maastricht



Donatello's  
 Tongersestraat 30, [www.donatellos.nl](http://www.donatellos.nl)

Food ★★★★★☆  
 Service ★★★★★☆  
 Atmosphere ★★★★★★  
 Price/Quality ★★★★★★



## Approved

- ▶ *iSing Karaoke – Sing&Record*
- ▶ *Party/music/friends*
- ▶ *Free*
- ▶ *iOS, Android*

Anyone ending up in a karaoke bar after a night of heavy drinking is better off not downloading iSing. It is not just the other six visitors (usually also drunk) listening in, but also all users of the app (some 200 thousand by now).

Using the app is simple: just choose a song and start to sing. For best results, a headset with a microphone is preferred. Your song is then uploaded for the whole world to enjoy. Others can like your performance or follow you. Who knows, you might even get yourself a bunch of fans.

At the moment, there are more than 100 thousand songs in iSing, in English, Chinese, Taiwanese, Japanese, Thai, and Portuguese. If you miss a personal favourite, you can e-mail the creators. Usually your request is fulfilled within two working days, provided it is sung in one of the above-mentioned languages.

CF

Dear Ingrid

## Practice what you preach

**Tara (21):** "I want to be the best student of my year and I am prepared to make sacrifices to achieve my goal. I study a lot and in doing so I regularly turn my friends away. Even though things are going pretty well – I get very good grades – I am very troubled when every once in a while my efforts don't pay off. How can I deal with this better?"

**Ingrid:** In the film *Whiplash*, the talented drummer Andrew Neiman enrolls in a prestigious music academy in New York. He is soon noticed by the lecturer Fletcher who asks him to come and play in his band. Fletcher turns out to be a tyrannical instructor who does not tolerate mistakes, protests or emotions. Neiman, because of his lecturer's behaviour, goes far beyond his own limits. As an onlooker, you wonder why Neiman lets this happen. He explains it to a girlfriend: "I want to be fantastic." She hits the nail on the head when she replies: "And you are not that already?"

Neiman's achievements determine his own self-respect. By faultlessly drumming in the correct rhythm and pace, he receives recognition and appreciation from his instructor, which makes him feel satisfied with himself. Of course a compliment or some other form of appreciation from your lecturer, boss or colleague is nice. There is nothing wrong with you enjoying that. But it becomes a problem when you allow your achievements and someone else's approval to determine your self-respect. Then you become dependent on it and that is risky. Striving for perfection is actually destined to fail simply because we are human. A time will inevitably come when you make a mistake. You get a bad grade for an exam, the meal you prepared for friends is a flop, or you are completely off the mark with a comment.

Kristin Neff, lecturer of psychology at the University of Texas, asks herself in her book *Self-compassion* where the contract is that you signed at birth promising to be perfect. Of course by this she means that nobody has ever promised



Photo: Loraine Bodewes

to go through life being perfect. Yes, maybe your parents encouraged you to do your best and you were rewarded for that. If you weren't so lucky growing up, you were scolded if you did something wrong. That is when you started to believe that only perfection is good enough. And as if that isn't enough, you also scold yourself when the inevitable happens and you make a mistake. That is when the internal bickering, reproaches and judgements raise their ugly head. That doesn't help.

Neff suggests that we be kinder and milder towards ourselves. Do not define your self-worth on the basis of your achievements and stop criticising yourself when you make a mistake. Support yourself like you would a good friend who was having a difficult time. You would most likely say to that person that it is not a big deal to fail an exam, that there could be all kinds of reasons why it went badly and that you can learn

from it. You would probably add that it doesn't make them a different person. *Practice what you preach*, so in future say this to yourself when things are not going how you want.

Ingrid Candel

Neff, K. (2011). *Self-Compassion*. HarperCollins, New York

**Would you** like to ask psychologist Ingrid Candel a question (you may do so anonymously)? Send an e-mail to [lieveingrid@outlook.com](mailto:lieveingrid@outlook.com)

**Do you** have any questions or problems and would you like to speak with a psychological counsellor for students from Maastricht University, contact [studentenpsychologen@maastrichtuniversity.nl](mailto:studentenpsychologen@maastrichtuniversity.nl) or call 043 3885388.

## Lustrum with three honorary doctors

On the occasion of its fortieth anniversary, the UM is awarding three honorary doctorates during the foundation day celebrations. One goes to German pharmacologist Detlev Ganten, who has lectured his critics on more than one occasion. Another to American legal and political scientist Susan Rose-Ackerman, who is so versatile that almost every legal scientist knows her. And to Belgian economist Paul De Grauwe, who is a magnet for the media.

Text: Riki Janssen, Maurice Timmermans

# A mediagenic economist, a winner of souls and an American with an interest in Europe



Illustration: Simone Golob



**German pharmacologist Professor Detlev Ganten (1941): charisma en perseverance**

He was once characterized in weekly magazine *Die Zeit* as a *Menschenfischer*, says **Thomas Unger**, scientific director of Carim. In the biblical sense, of course: someone who wins souls.

Unger: "That might be a tad overstated, but in the thirteen years that I have worked with him in the Institute of Pharmacology in Heidelberg, I did experience how well he can enthuse people for his case. He really has charisma."

Ganten made his claim to fame in particular in the field of high blood pressure. He discovered that the renin enzyme, which increases blood pressure, doesn't just circulate in the blood but also in organs, including the brain. "Shortly after his discovery, while doing a postdoc in Montreal, he heard that scientists at a congress in Hamburg doubted his discovery. The next day he boarded a plane to Germany and read the critics a lesson. Time has proven Ganten right."

His fame grew when he decided to plant an additional renin gene from a mouse into a rat. This was to prove that a double portion of renin pushes blood pressure up further. Even then, many colleagues displayed scepticism. What is the point of all this, they wondered. But again Ganten came off best. His publication in *Nature* has often been quoted, and the experiment has strongly stimulated the use of genetic animal models.

Ganten has also won his spurs outside the world of science. Since 2009 he has chaired the annual *World Health Summit* in Berlin, one of the most important forums for world health problems, where scientists, politicians and CEOs formulate possible solutions for diseases, poverty and food scarcity. Ganten's merits are reflected in a large number of prizes. In 2002 he received the Bundesverdienstkreuz, the highest German distinction. A year later he received a similar French testimonial: *Légion d'honneur*.



**Professor Dr. Susan Rose-Ackerman: open-minded and with a broad interest**

An American scientist with a great deal of interest in Europe, who has a good eye for comparative law and a long list of publications in a broad field within Law, Economics and Political Science. Profes-

sor Dr. Susan Rose-Ackerman (73) is Henry R. Luce Professor of Jurisprudence at Yale University.

Her honorary supervisor Professor **Michael Faure** tells us that she was originally an economist, and became known because of her opposition against the almost religious belief in the market of neoclassic economists from Chicago. Together with fellow judicial economists from Yale, she pointed out that the market could fail and that it could be disruptive. Government intervention is necessary when this happens, Rose-Ackerman argued on more than one occasion.

She earned her spurs in such fields as Public Law, Liability Law, Environmental Law, Criminal Law, Administrative Law, Economics and Political Science. She is very broadly orientated and is not stopped by national borders. Where most American scientists view Europe as not being their concern, Rose-Ackerman is very interested in what is happening on the other side of the ocean. She compared the approach to environmental pollution between the US and Germany. But developing countries can also count on her attention.

Another favourite scientific topic of hers is the fight against corruption. Which factors contribute towards corruption in certain countries, was one of her research questions. Some of her books, such as *Corruption and Government: Causes, Consequences and Reform*, have been translated into seventeen languages.

The question 'how can we improve the position of the government' is a theme throughout her work, says Faure. What should a federal government do and what should decentralized governments do? What should Brussels do, what should individual countries of the European Union do? What is the role of the judge? What is his relation to the government?

Rose-Ackerman has an open mind, is friendly, modest and very interested in others, says Faure, who has met her on two occasions. It is extraordinary that so many people within the faculty know her: "I suggested her candidacy to the management team and everyone said immediately: we know her, she is nice. This just proves once again how broadly orientated she is."



**Professor Paul De Grauwe: very outspoken, critical and open-minded**

Heading in *NRC Handelsblad*: "We are economizing ourselves into the ground." Heading in *Knack*: "It is not Greece that is unreasonable, it's the creditors that are unreasonable." Two

quotes from Professor Paul De Grauwe (69), an international authority on General Economics and a frequent presence in the media, who has been extremely critical about the developments in Europe, the legalisation of cannabis, the banking crisis, et cetera. On 11 January 2016, he will become an honorary doctor at Maastricht University.

Paul De Grauwe was a professor in Leuven, and very much against his wishes he had to retire. Since 2012, he has been a professor at the London School of Economics and Politics. He has numerous textbooks to his name (which are also used in Maastricht), writes scientific articles and gives many lectures. Last April, for example, he gave the first 'Joan Muysken lecture' in Maastricht, the topic being: Is there any point to the euro?

"He is very outspoken and critical," says his honorary supervisor and general economist **Joan Muysken**. "And that is exactly what makes him so interesting. He was always an ardent supporter of the free-market ideology, but partly because of the latest economic crisis his opinions have turned. He feels that the free market does not take those who are weaker, or the environment, into consideration. And the banking crisis has shown us that the market is too strong and the government too weak." Muysken, who has a particular affinity with his Flemish colleagues, admires De Grauwe because of the way in which he applies modern insights from Microeconomics (the individual person does not just act rationally, pessimism and optimism play a major role) in Macroeconomics. "He is very critical about European austerity policies. Implementing cuts creates poverty and pessimism, and as a result people (are able to) spend less and the crisis deepens. This way, you throw away the baby with the bathwater."

It is De Grauwe's fifth honorary doctorate. He will not only speak during the foundation day celebrations on 11 January. That morning he will talk at the School of Business and Economics about his career as a scientist, and in particular about the changes in his way of thinking. "One of the clever things about him is his ability to explain complicated matters in a simple way without stretching the truth. He is above the subject matter."

Morning lecture 'Paul de Grauwe: the making of an economist' on 11 January 2016, from 11:00hrs. - 13:00hrs. in H0.06, Tongersestraat 53



## Geneeskundestudent in gesprek met haar decaan

# “Ik ben nog steeds een pub



*Het ongeschoren gezicht van Albert Scherpbier: Anna Verhulst, zesdejaars geneeskundestudent, zit er niet mee. De decaan van de Faculty of Health, Medicine and Life Sciences is net een paar uur terug van een vijfdaagse werkreis in het Noord-Ghanese Tamale. Hij excuseert zich ervoor tijdens de fotoshoot. Voor Observant gaat het tweetal een gesprek aan, met Verhulst als hoofdinterviewer. Vraag maar raak, luidde de opdracht. Of het allemaal in de publiciteit mag, zien we later wel, meent Scherpbier. Want moet iedereen weten wat zijn grootste managementfout was?*

*Tekst: Wendy Degens*

*Foto's: Lorraine Bodewes*

Eerst de foto, dan het interview. En het liefst een foto waarop Albert Scherpbier zijn pupil Anna Verhulst in een witte doktersjas helpt. Beiden knikken bij het idee, “leuk”. “Maar waar halen we die witte jas vandaan”, wil Verhulst weten. “Hier hebben we die niet”, antwoordt Scherpbier in zijn kantoor op de zesde etage van de bestuurstoren van het MUMC. “Zullen we maar even naar de linnenkamer gaan?” suggereert Verhulst. Het tweetal loopt Scherpbiers kantoor uit en ziet, jawel, een witte jas! Dermatoloog Joep Veraart wacht op een afspraak. Scherpbier reikt hem de hand, een klopje op zijn rug: “Joep, ik heb een vreemde vraag. Mogen we jouw witte jas lenen voor een foto?” Verhulst loopt nog geen minuut later met de jas naar de lift, inclusief pieper. “Ik hoop niet dat-ie afaagt, ik weet niet heel veel van dermatologie.”

*Verhulst: Mag ik 'je' zeggen?  
Scherpbier: Zeker.*

*Jij hebt ook geneeskunde gestudeerd. Heb je je daarna ooit gespecialiseerd?*  
Ik studeerde in Groningen. Wat een slecht curriculum hadden ze daar! Pas tijdens de coschappen begon ik er plezier in te krijgen. Ik wilde chirurg worden, maar rolde na het afstuderen in het onderwijs omdat ik als onderwijscoördinator bij chirurgie meer kans had op een opleidingsplek. Ik heb die baan zeker tien jaar gehad. En toen kwam er een vacature in Maastricht, de geneeskundefaculteit zocht een docent voor het

skillslab [les in medische vaardigheden, red.].

*Aan de andere kant van het land.*

Ik was gescheiden en er was gedoe wanneer ik mijn kinderen mocht zien. Mijn ex-vrouw besloot naar het midden van het land te verhuizen en ik dacht: ‘Tja, wat maakt het uit of ik in Groningen blijf of naar Maastricht verhuis.’ Ik was een aantal keren eerder op het Maastrichtse skillslab geweest, maar vond het slecht georganiseerd. De decaan en directeur waren het met me eens en maakten mij het nieuwe hoofd. Het was 1991. Intussen deed ik steeds meer onderzoek naar medisch onderwijs en promoveerde in 1997. Ik was al twee keer eerder aan een proefschrift begonnen, maar vond het niks, ik was nogal een pubertje.

*“Ons groepje heette de Z-side, een parodie op de F-side, we waren aardige kwajongens met een visie”*

*Nog steeds?*

Een beetje. Ik had mijn kritiek op het curriculum in Maastricht, onderbouwde die ook en probeerde zoveel mogelijk mensen mee te krijgen. Ons groepje heette de Z-side, een parodie op de F-side, we waren aardige kwajongens met een

visie. Er zat ook een aantal ‘traditionele’ mensen bij, voor de draagkracht – als die het zagen zitten, zou het met de rest van de faculteit ook wel lukken. Er was eerder geprobeerd om iets in de coschappen te veranderen, maar de clinici wilden daar niet aan, die zeiden: ‘No way, die zijn van ons.’ Het probleem was de kloof tussen de universiteit en de kliniek. Ik vond bijvoorbeeld dat studenten eerder met patiënten in contact moesten komen, niet pas tijdens hun coschappen.

*Wie was aanvoerder van dat gezelschap? Jij?*

Ja. We schreven een rapport voor het toenmalige bestuur. Decaan Vic Bonke vond het een goed plan. Die zei: ‘Albert, ga jij het maar doen.’ Het onderwijsinstituut werd opgericht, in 1999 werd ik er directeur. In de tussentijd heb ik allemaal managementfouten gemaakt waar ik ook weer van heb geleerd natuurlijk.

*Je grootste managementfout?*

Oei, die was pijnlijk. In een vergadering van alle skillslabmensen vertelde een medewerker hoe goed het ging. ‘Goed? Het gaat helemaal niet goed’, zei ik als nieuwe baas. Ik liet hem in het bijzijn van zijn eigen medewerkers afaan. Niet slim van me – voor die man voelde het als een dolk in zijn rug en wat zou het betekenen voor de loyaliteit van de mensen? Ik ben met alle medewerkers gaan praten, en wat bleek? Zij waren blij dat eindelijk eens iemand zei hoe het zat.

Dat klinkt niet eens als een fout.

Misschien, maar het was het domste dat ik kon doen.

*Maak je lange werkweken als bestuurder?*

Ja, maar dat ligt ook aan mijzelf. Ik houd van variatie, ik reis veel en doe veel onderzoek. Ik heb nog steeds zo’n veertien promovendi. Ik begeleid graag en bovendien kan ik andere hoogleraren makkelijker aanspreken over hun begeleiding en het aantal promoties dat ze afleveren. De vice-decaan [Nanne de Vries, red.] en ik hebben een tijd geleden geconstateerd dat een aantal hoogleraren geen tot weinig promoties verzorgt. Dat kan niet. Iedere hoogleraar zorgt voor één promotie gemiddeld per jaar. Consequentie is nu dat we de meeste nieuwe hoogleraren een tijdelijke functie hebben gegeven en dus hun titel kunnen verliezen.

*“Het is niet de bedoeling dat je hoogleraar wordt om vroegtijdig in de ruststand over te schakelen”*

*Wat erg: je titel verliezen. Maar er zal toch een goede reden zijn dat het niet lukt?*

Die mensen waren daar kennelijk niet mee bezig, maar tijden veranderen. Het is niet de bedoe-

# bertje”



Albert Scherpbier (Kerkrade, 1954) is hoogleraar kwaliteitsbevordering in het medisch onderwijs en decaan van de Faculty of Health, Medicine and Life sciences. Hij studeerde filosofie en geneeskunde aan de Rijksuniversiteit Groningen. Sinds 1991 werkt hij aan de Universiteit Maastricht. Hij is sinds 2011 decaan, doet nog steeds onderzoek en begeleidt promovendi. Hij woont in Gulpen, is getrouwd en heeft vier kinderen en zeven kleinkinderen. In zijn vrije tijd vertoef hij graag in de natuur. Houthakken is een van zijn favoriete hobby's.

ling dat je hoogleraar wordt om vroegtijdig in de ruststand over te schakelen. Dan moet je wat anders gaan doen. Je hebt de plicht om bij te dragen aan promoties. Het is lastig om dit soort dingen bespreekbaar te maken, maar dat hoort ook bij je rol als bestuurder.

*Moet iedere arts een leider kunnen zijn?*

Nee. Het is goed als artsen, net als andere medewerkers, begrijpen hoe dingen in organisaties werken, welke rollen en posities er zijn. Maar niet iedereen past de leidersrol. Je moet vooral doen waar je zelf blij van wordt, en niet onbelangrijk, waar de organisatie blij van wordt. Je wilt niet dat het gaat wringen, dan krijg je gedoe.

*Hoe zorg je dat je je werk kan volhouden, dat er een balans is tussen privé en werk?*

Ik heb heel bewust pauzemomenten. Ik slaap altijd als ik vlieg. Vaak ben ik al voor de start vertrokken.

*Heb je kinderen?*

Ik heb vier kinderen, tussen de 25 en 35, en zeven kleinkinderen. Ik zie ze niet heel vaak, ze wonen verspreid over het land.

*Zitten er artsen en bestuurders tussen?*

Nee, mijn oudste heeft een eigen bedrijf in het begeleiden van groepen, teambuilding, coaching. Iets dat ik ook leuk vind. De jongste heeft altijd gewerkt bij een boer en een hbo sportopleiding afgerond. Die is nu een bedrijf binnen de boerderij aan het opzetten. Het liefst had ik ook een eigen boerderijtje met een tractor, maar dat is een droom, het zal er waarschijnlijk niet meer van komen. Ik ben graag buiten, houd van wandelen. Ik heb nog maar één hond, een oudje. Omdat ik veel weg ben, wacht ik even met een nieuwe. Ik wil het beestje ook graag opvoeden. Daarnaast ben ik fanatiek houthakker, bomenzager.

*Op zaterdagochtend hakken en 's avonds marshmallows roosteren in je tuin?*

Nee, dat hout moet eerst drogen, anders brandt het niet goed. We hebben houtkachels thuis, buiten en binnen. Ik heb een vriend met een

grote houtgestookte boerderij, daar verwerk ik veel hout voor. Het is heerlijk, lekker afreageren. Hier mag ik niemand slaan hè?

*Het houtblok is dan het hoofd van...*

Vroeger wel, haha, maar nu ben ik daar rustiger in geworden.

*Twee zonen hebben een eigen bedrijf. Zit dat in het bloed?*

Mijn huidige vrouw roept dat ik het bedrijfsleven in had moeten gaan.

*Maar een faculteit runnen is toch iets heel anders dan een commercieel bedrijf?*

Dat weet ik niet. Natuurlijk draait het bij ons om kwaliteit en niet om winst, maar we zijn ook continu bezig met geld verdienen om extra te investeren. Voor meer diploma's krijgt de faculteit meer geld, voor meer promoties: geld, slimme projecten: geld. Als je dat creatief kunt doen, krijg je beweging in de faculteit, en dat wil ik. Ja, daar komt dat pubertje weer. De enige manier om vooruit te komen, is bewegen en kijken of je dingen kunt veranderen. Dat gaat langzaam in grote organisaties en het is vaak allemaal langetermijndenken. Ik heb ooit overwogen om hier weg te gaan, om ergens interim te worden. Maar ik kwam tot de ontdekking dat men in het bedrijfsleven hetzelfde doet als wij: langetermijndenken, klanten tevreden houden, strategieën bepalen.

**“Als iemand mij aan mijn hersenen opereert, hoop ik op een neurochirurg die dat zestig uur per week doet en niet te veel andere hobby's heeft”**

Nog tien minuten te gaan. De opzet was een tweegesprek maar al gaandeweg blijkt dat Verhulst vooral de vragen stelt en Scherpbier

antwoordt. Misschien de rollen omdraaien? Wil Scherpbier iets van haar weten? Over haar toekomstdromen, hobby's, noem maar op? Scherpbier: Je bent nu zesdejaars. Welke kant wil je op?

*Verhulst: Ik studeer in augustus af, maar ik kan me niet voorstellen dat ik mijn hele leven alleen arts wil zijn. Ik ga komend jaar nog een lang coschap bij interne geneeskunde lopen en een masterclass bestuur en organisatie volgen.*

Veel studenten twijfelen. Er zijn periodes dat ze het weten en dan is het weer weg omdat ze zoveel ervaringen opdoen tijdens de coschappen. Een leuke sfeer bepaalt veel.

*Ik heb net een coschap sportgeneeskunde gehad, ik vond het ontzettend leuk, omdat ik een klik had met de artsen. Maar sportgeneeskunde en anatomie, tja, dat is niet echt mijn ding.*

Je kunt altijd nog een specialisatie kiezen en daarna verder kijken. Je bent niet je hele leven specialist, je hoeft niet één weg in te slaan. Er zijn zoveel combifuncties mogelijk met onderwijs, onderzoek en management.

*Maar als iemand mij aan mijn hersenen opereert, hoop ik op een neurochirurg die dat zestig uur per week doet en niet te veel andere hobby's heeft.*

Ja, dat is waar. Als chirurg moet je productie draaien om je expertise op peil te houden. Ik dacht altijd: 'Ik doe mijn studie, dan heb ik mijn basis, en intussen doe ik heel veel dingen erbij'. Maar straks moet ik voor mijn gevoel toch een richting uit, specialiseren of verder met besturen en managen. Ik denk dat ik eerst maar ga reizen. Slim plan. Welk land?

*Ik ben ooit uitgeloot voor geneeskunde met een 7,9 gemiddeld. Dat was heel zuur, vooral omdat ik het eindexamenjaar hard had geploeterd om er een 8 van te maken. Ik ben toen vijf maanden bij de belastingdienst gaan werken en gaan reizen aan de oostkust van Australië. Geweldig. West-Australië, van Darwin naar Perth, staat nog op mijn verlanglijstje, net als Tasmanië, Nieuw-Zeeland en misschien Thailand. Daarna is het denk ik tijd om terug te komen.*

Anna Verhulst (Utrecht, 1991) is zesdejaars geneeskundestudent in Maastricht. Ze is bestuurslid van vereniging De Geneeskundestudent, een federatiepartner van de KNMG (Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst). Ze is onder meer verantwoordelijk voor het oprichten van een faculteitspanel op verschillende geneeskundefaculteiten in het hele land om zo meer feedback te ontvangen van de achterban. Ook leidt ze de studentenwerkgroep van het Platform Medisch Leiderschap. Verhulst stond in oktober 2014 op de bühne van TEDx-Maastricht. Haar verhaal – *Recipe to losing weight* – gaat over haarzelf, over hoe ze als vijftienjarige meer dan honderd kilo woog. Niemand heeft een kant-en-klaar recept om af te vallen, er zijn geen standaardtips die voor iedereen werken, zegt ze. Het is en blijft een persoonlijke strijd (de opname is te vinden op YouTube). Dit jaar heeft ze bij de TedxMaastricht opgetreden als sprekerscoach van onder meer de Maastrichtse chirurg Nicole Bouvy en kinderarts Anita Vreugdenhil.

Verhulst schreef columns op de achterpagina van *Observant* over haar belevenissen als coassistent tijdens het vierde en vijfde jaar van haar geneeskundestudie. Een bundeling van haar columns is dit jaar uitgegeven onder de titel *Het is wit en staat in de weg*. In haar vrije tijd schrijft en leest ze graag of verkent ze de natuur.

# Medicijnen duur? Dat hoeft niet!

Het wordt tijd dat iedereen toegang krijgt tot de juiste medicijnen, of je nu in Amerika, Europa of Afrika woont. Op dit moment heeft de farmaceutische industrie nog zoveel macht dat ze de prijs hoog kan houden. De UM wil hier iets aan doen en ondertekende deze week een *Socially Responsible Research and Licensing Policy*. Ellen 't Hoen, expert op het gebied van geneesmiddelenbeleid en intellectueel eigendom, hield aansluitend een lezing over dit onderwerp in het kader van de *Ambassador Lecture Series*.

“Pharmaceutical Monopolies: How Saving Lives became a Business.” Zo luidt de titel van de lezing van Ellen 't Hoen, jurist, oprichter van de Medicines Patent Pool (een organisatie die onderhandelt met farmaceutische bedrijven over goedkope geneesmiddelen in ontwikkelingslanden) en jarenlang verbonden aan Artsen Zonder Grenzen.

Dit probleem kreeg grote aandacht door de HIV-Aids-crisis, vertelt ze vooraf tijdens een interview. “Begin 2000 kwamen er medicijnen tegen HIV en Aids op de markt, maar alleen de westerse wereld kon die betalen. Dat had niets te maken met de productiekosten, ontdekten wij. In India konden ze geneesmiddelen die ons tienduizend euro per jaar per persoon kosten, voor 300 euro maken. Maar dat mocht niet vanwege het patent dat erop rustte. Farmaceuten hadden het alleenrecht om ze op de markt te brengen.”

Wetenschappers zagen dat hun wetenschappelijk onderzoek, dat vaak de basis vormt voor een nieuw medicijn, niet beschikbaar was voor de mensen in ontwikkelingslanden. Studenten van Yale University in New Haven (VS) waren verontwaardigd. Yale had een belangrijke rol gespeeld in de ontwikkeling van het aids-medicijn en de rechten overgedragen aan farmaceut BMS. Die weigerde de import van een goedkopere versie naar Zuid-Afrika. De studenten startten in 2001 een eerste actie: zij eisten dat de contracten die hun universiteit afsluit met de farmaceutische industrie, moesten veranderen: toegang voor iedereen, was hun devies. “Dit vormde de grondslag voor een wereldwijde studentenbeweging, Universities Allied for Essential Medicines (UAEM).”

De Yale-studenten boekten succes, onder druk van de publieke opinie boog BMS en kreeg het land dat gebukt ging onder een Aids-epidemie toegang tot goedkopere middelen.



## Ondertekening SSRL policy

Meer onderzoek naar verwaarloosde ziekten en toegang tot essentiële geneesmiddelen voor iedereen; dat zal de gezondheid van mensen verbeteren. Wereldwijd zetten studenten zich hiervoor in. Ook in Maastricht. Afgelopen dinsdag ondertekenden collegevoorzitter Martin Paul, FHML-decaan Albert Scherpbier en Jeffrey Buckle namens Universities Allied for Essential Medicines (UAEM) de SSRL policy: *Socially Responsible Research and Licensing Policy*. Met deze handtekeningen zegt de Universiteit Maastricht toe dat zij verantwoord onderzoek en innovatie op het gebied van gezondheid, medicijnen en biowetenschap zal bevorderen. Foto: Joey Roberts

“Er is veel veranderd sinds 2000, maar de grote vraag is nu: hoe gaan we medicijnen voor kanker, hepatitis B en tuberculose goedkoop op de markt krijgen? Het kan goedkoper, maar de patenten vormen de barrière. De Medicines Patent Pool is daar mee bezig en ook de Wereldgezondheidsorganisatie WHO. Die heeft op de lijst van essentiële geneesmiddelen ook een paar medicijnen gezet die nog niet in goedkope versie te verkrijgen zijn. Dat is een belangrijk signaal. Het gevaar blijft dat je per product moet gaan onderhandelen. Het zou goed zijn als universiteiten eisen stellen als ze een licentie overdragen aan de industrie.”

Wat betreft de discussie in Nederland dat met name kankermedicijnen erg duur zijn, en ook duurder dan in de ons omringende landen: “Vijf-

tien jaar geleden was dit geen discussie, toen waren de prijzen stukken lager. Nu rijzen ze de pan uit. Farmaceuten zeggen dat ze niet anders kunnen omdat de ontwikkelingskosten van hun producten zo hoog zijn.” Lagere prijzen zouden verder en nieuw onderzoek kunnen blokkeren, heet het. “Maar dat is bangmakerij”, vindt 't Hoen. “Veel van wat ze op de markt brengen, is niet zo innovatief en bovendien zit er vaak een hoop overheidssteun in – via universiteiten of Europese subsidies. Op dit moment is het niet duidelijk hoeveel het kost om een geneesmiddel te maken. Je weet niet wat een faire prijs is. Dat moet eerst helder zijn voor je gaat onderhandelen.”

Misschien moet het wetenschappelijk onderzoek anders georganiseerd en/of gefinancierd worden,

oppert 't Hoen. Niet in de laatste plaats omdat sommige research nu stilstaat omdat daar te weinig aan te verdienen valt. “Neem een nieuwe klasse van antibiotica. Stel dat je die ontwikkelt als farmaceut, dan kun je daar geen agressief marketingbeleid aan koppelen. Het is immers niet de bedoeling dat we zo'n nieuw medicijn op grote schaal gaan gebruiken. Dit met het oog op resistentie; dat bacteriën ook ongevoelig worden voor dit nieuwe antibioticum.” De winst zal hoogstwaarschijnlijk zeer beperkt zijn, als er al winst wordt gemaakt. “Je kunt dat niet vragen aan een farmaceutisch bedrijf, dat moet winst maken. Anderen partijen zouden dit op zich moeten nemen.”

Riki Janssen

# Pufjes kunnen veel goedkoper



Er is een wildgroei aan 'pufjes' op de markt voor mensen met COPD of astma. En ook een wildgroei aan apparatjes om de middelen toe te dienen. De prijzen verschillen aanzienlijk, zorgverzekeraars kiezen de goedkoopste en het gevolg is dat patiënten in de apotheek vaak een ander middel en apparaatje krijgen dan was voorgeschreven. Dat leidt tot klachten. MUMC-longarts Geertjan Wesseling is een van de initiatiefnemers van een project dat het aanbod wil terugsnijden en tegelijk kosten besparen.

Verreweg de meeste patiënten met astma en COPD worden behandeld met inhalatiemedicijnen, pufjes. Het gaat daarbij in grote lijnen om twee klassen van luchtwegverwijders en daarnaast ontstekingsremmers. Van de middelen uit

deze verschillende categorieën zijn er inmiddels een heleboel beschikbaar die erg veel op elkaar lijken en onderling in zekere mate uitwisselbaar zijn. Het gevolg is dat veel voorschrijvende artsen door de bomen het bos niet meer zien. De verschillen zijn klein en goede directe vergelijkingen zijn nauwelijks beschikbaar, dus wat precies de beste optie is, is vaak moeilijk vast te stellen. Bovendien werkt elke fabrikant met eigen apparatjes voor de toediening per inhalatie. Al deze toedieningsvormen hebben hun eigen gebruiksaanwijzing, die nauw luistert om het gewenste effect te bereiken en die, anders dan de stofjes, onderling zeker niet uitwisselbaar zijn.

Wanneer er meer nagenoeg identieke middelen op de markt zijn, vergoeden zorgverzekeraars bij voorkeur alleen de goedkopere, zeker als de verschillen in de tientallen procenten lopen. Het gevolg is dat de patiënt regelmatig niet afgeleverd krijgt wat op het recept stond en wat in de spreekkamer is voorgedaan en geoefend. Dat leidt tot verwarring en heeft de nodige effecten op de therapietrouw en de uitkomsten van de behandeling. Daarover verscheen kortgeleden een NIVEL rapport dat werd opgesteld op verzoek van het Longfonds, het vroegere Astmafonds. Aanleiding daarvoor waren berichten van verontruste patiënten en signalen van voorschrijvers. Uit het onderzoek blijkt dat één of de vijf

(21 procent) mensen met een longziekte een ander inhalatiemedicament krijgt dan de arts voorschreef en dat bijna de helft van de mensen klachten ervaart als een ander inhalatiemedicament wordt meegegeven. 17 procent ervaart zelfs ernstige klachten, zoals bijwerkingen, praktische problemen met inhaleren en minder controle over de longziekte. Longpatiënten die wisselen, rapporteren minder vaak een goede gezondheid dan mensen die niet wisselen.

Dat alles is voor de partners in *Blauwe Zorg*: de eerste en de tweede lijn in de regio Maastricht/Heuvelland, de apothekers en zorgverzekeraar VGZ aanleiding geweest om per 1 april 2016 een project te starten dat voorziet in het selecteren van een beperkt aantal middelen. Het ministerie van VWS heeft Blauwe Zorg aangewezen als proeftuin. Het project duurt vooralsnog een jaar. Voortaan worden van iedere categorie medicamenten en van iedere soort toedieningsvorm (spuitbusjes of poederinhalatoren) door de partners gezamenlijk ten minste twee opties geselecteerd. Op die manier wordt gegarandeerd dat voor iedere patiënt een passend medicament beschikbaar is en dat er steeds wat te kiezen valt, om de voorschrijver niet in een strak keurslijf te dwingen. Vervolgens volgt op basis daarvan gezamenlijke (MUMC+, VGZ, apothekers en huisartsen via de eerstelijnszorgorganisatie in

Maastricht en Heuvelland ZIO) inkoop van inhalatiemedicatie. De fabrikanten - geen enkele is op voorhand uitgesloten - zal worden gevraagd offertes uit te brengen voor elk van hun middelen. Hopelijk leidt dat tot aanzienlijke kostenbesparingen.

Afgesproken is dat 'stabiele' patiënten, bij wie geen noodzaak bestaat om de medicatie te wijzigen, niet gedwongen zullen worden om iets anders te gaan gebruiken. En artsen mogen blijven voorschrijven wat zij zelf het beste achten. Overigens bestaat momenteel de kans dat in de huidige situatie wel een product afgeleverd wordt waar de voorschrijver niet achter staat.

Direct voordeel voor de patiënt is dat het VGZ heeft toegezegd dat op deze manier voorgeschreven medicatie niet langer ten laste valt van het eigen risico van de patiënt. Het levert patiënten dus direct tientallen, soms honderden euro's voordeel op.

Het zal duidelijk zijn dat dat alleen kan als het project goed van de grond komt. Dat hangt vooral af van de bereidheid van artsen om de geselecteerde middelen inderdaad voor te schrijven, en van de uiteindelijke kostenbesparingen. Wellicht zal het ook nog uitmaken hoe fabrikanten die uit de boot zijn gevallen, proberen om het verloren terrein terug te winnen.

Geertjan Wesseling

**Forensische pathologie: niets voor mensen met een zwakke maag**

# “Veel moord en doodslag wordt vermoedelijk niet opgemerkt”



Prof. Bela Kubat: “Hoe herken je verdachte blauwe plekken bij patiënten?” Foto: Joey Roberts

**Waarom wordt in Nederland steeds minder lichamelijk onderzoek gedaan op lijken? En zal het aantal mishandelingen toenemen in de participatiemaatschappij? Het zijn vragen die prof. Bela Kubat morgen aan de orde stelt in haar oratie. Ze is de eerste hoogleraar forensische pathologie in Nederland.**

In Nederland werken slechts vijf forensisch pathologen. Bela Kubat (1957, Praag) is een van hen; ze werkt sinds 1983 in het AZM en vanaf 2003 ook op het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) in Den Haag. Het is een beroepsgroep die lange tijd onzichtbaar is geweest, zegt Kubat. “Sinds een paar jaar treden forensisch pathologen meer naar buiten, geven ze onderwijs, verzorgen ze lezingen op congressen. Dat begint vruchten af te werpen. De belangstelling voor ons vak groeit.”

En dat is nog zacht uitgedrukt, want de forensische pathologie is door tv-series als *Dexter*, *CSI*, *Cold Case* een ware hype. Bij het NFI melden zich meer studenten dan ooit voor een stage. Maar wie een zwakke maag heeft, valt af. Een forensisch patholoog onderzoekt lijken; op zijn tafel verschijnen slachtoffers van misdrijven, van vergiftiging (vaak drugsgerelateerd) en van natuurlijke doodsoorzaken - zoals dan later blijkt.

“Ja, daar moet je een type voor zijn, maar net zo belangrijk is een goede ‘achterban’, waarmee je over het werk kunt praten. De meeste mensen in dit vak hebben behoefte aan troost.”

Kubat heeft meegewerkt aan het MH17-onderzoek. Niet bij de identificatie van slachtoffers, zoals de Maastrichtse forensisch radiologen, maar bij het nog lopende strafrechtelijke onder-

zoek. “Een ramp is altijd heftig, vooral omdat je zoveel slachtoffers in één keer ziet. Al wist ik wat me te wachten stond. Ik ben na de tsunami in Thailand geweest om slachtoffers te identificeren, drie weken lang, van ‘s ochtends tot ‘s avonds.”

*Hoe kan het dat u de eerste leerstoel forensische pathologie bekleedt?*

“Universiteiten hebben daar tot nu toe nauwelijks belangstelling voor gehad. Ik weet niet waarom. Nederland is wat dat betreft een uitzondering in Europa. De laatste jaren zoekt het NFI toenadering tot academische instellingen. Zo blijft het instituut op de hoogte van de laatste ontwikkelingen zoals de moleculaire pathologie. Daarmee kun je beter bepalen hoe oud letsels zijn, hoe lang ze voor de dood zijn ontstaan.”

*Wat schieten universiteiten op met uw expertise?*

“Ik geef onderwijs aan studenten en artsen-in-opleiding over postmortale diagnostiek, over hoe je overlijdensformulieren invult, maar ook over zo iets als mishandeling bij levende mensen. Hoe herken je dat? Welke blauwe plekken bij patiënten zijn verdacht? In de regel: als ze niet veroorzaakt kunnen zijn door een valpartij. Een blauw oog is dan weer verdacht als het niet gepaard gaat met schaafwonden op de neus, kin of wangen. Vroege herkenning is een vorm van preventieve geneeskunde. Je voorkomt erger, wat ook scheelt in de maatschappelijke kosten van revalidatie. Bovendien heeft niet alleen het slachtoffer hulp nodig maar ook de dader. Mishandelen gebeurt uit onmacht.”

*In de participatiemaatschappij verwacht u alleen maar meer gevallen van mishandeling. Wat bedoelt u daarmee?*

“Mensen blijven langer thuis wonen waardoor de last op de schouders van mantelzorgers toeneemt. Ik heb mijn demente vader jarenlang heb verzorgd en dat valt niet mee, kan ik je zeggen. Ik verwacht dat verzorgers steeds vaker in situaties terecht komen waarin ze zich wanhopig voelen en de stoppen kunnen doorslaan. Met mishande-

ling bedoel ik overigens niet alleen slaan maar ook verwaarlozen. Te weinig voedsel regelen, of alleen laten in de douche, met valpartijen tot gevolg.”

*Het aantal obducties, ofwel lichamelijk onderzoek op overledenen, is in Nederland in de afgelopen tien jaar gehalveerd, schrijft u. Hoe kan dat?*

“Dat weten we niet precies. Aan het NFI ligt het in ieder geval niet, capaciteit genoeg. Het is de officier van justitie die bij verdacht overlijden besluit tot een sectie. In Nederland draait het om de vraag: is de kans op strafvervolgning reëel? Suicides vallen daarmee al af. In Engeland is de beginvraag ruimer: waaraan is deze persoon overleden? Als arts heeft de Engelse praktijk mijn voorkeur, ook omdat het vaststellen van de doodsoorzaak voor nabestaanden belangrijk is. Het helpt in de rouwverwerking. In Nederland halen steeds meer nabestaanden het nieuws omdat ze de doodsoorzaak, opgesteld door de politie, in twijfel trekken. Ze geloven bijvoorbeeld niet dat hun dierbare zelfmoord heeft gepleegd. Wat hen dan nog rest is op eigen kosten een obductie laten uitvoeren. Dat kan bij Frank de Groot, de enige Nederlandse forensisch patholoog die niet aan het NFI is verbonden.”

*Ook schrijft u dat door het geringe aantal obducties veel gevallen van moord en doodslag niet worden opgemerkt?*

“Dat weten we niet zeker, maar dat vermoeden hebben we wel. Dat is gebaseerd op de gevallen die na sectie toch een dodingsdelict bleken te zijn.”

*Klinische obducties in ziekenhuizen, bij onverwacht overlijden, worden ook minder vaak uitgevoerd.*

“Artsen denken vaak dat de doodsoorzaak duidelijk is, maar in 23 procent van de zaken komen na de lijkschouwing nog belangrijke bevindingen aan het licht. Je ziet nu eenmaal niet alles op een CT-scan. Ik wil ervoor pleiten om bij ieder overlijden een obductie te doen. Je kunt

dan zien of er iets raars is gebeurd, of de therapie is aangeslagen, et cetera. In die zin is het ook een krachtig controlemiddel voor de kwaliteit van een ziekenhuis.”

*Nabestaanden zullen niet altijd toestemming geven om in hun dierbaren te snijden.*

“Dat is hun goed recht en dat moet je respecteren. Maar als je het belang ervan goed uitlegt, zullen de meesten akkoord gaan, denk ik. Een bijkomend probleem is dat ziekenhuizen klinische obducties zelf moeten betalen. Ze worden niet vergoed door verzekeraars, terwijl die toch ook gebaat zijn bij een goede kwaliteit van ziekenhuizen.”

*De Maastrichtse forensisch radiologen, die slachtoffers identificeren via CT-scans, timmeren de laatste jaren flink aan de weg. Ze waren betrokken bij de MH17, de Deurnse moordzaak en bij de moord op Els Borst. Een paar jaar terug boterde het niet tussen radiologen en pathologen. Hoe is dat nu?*

“De forensisch radiologen voegen krachtige moderne tools toe, maar wat je er precies mee kunt, is nog niet uitgekristalliseerd. Welke doodsoorzaken kun je wel en niet vaststellen met röntgenstraling? Er is nu subsidie vrijgekomen om onderzoek te doen naar de sterke en zwakke punten van beide disciplines. Een kapot geschoten hart kun je goed zien op een scan maar een hartinfarct niet. Neem het geval van een bejaarde die een overval niet heeft overleefd. Een radioloog ziet op de scan een schedelbreuk en kan concluderen dat de man is overleden aan een klap op zijn hoofd. Terwijl een patholoog ontdekt dat niet de klap maar een hartinfarct de ware doodsoorzaak is. Pathologen herkennen aandoeningen van inwendige organen beter, maar ze missen bekkenbreuken of ophoping van lucht in de borstkas na steekletsels. Daar hebben radiologen meer zicht op.”



40 jaar in 2016

# Net zo oud als de universiteit

*Dit academisch jaar wordt de Universiteit Maastricht veertig. In deze serie vertellen oud-studenten – die net als de universiteit het levenslicht zagen in 1976 – hoe ze in Maastricht terecht kwamen en welke herinneringen ze hebben aan docenten, de faculteit en hun studentenleven. Vandaag: Sofie Moresi.*

**Studie:** Ik had me eerst bij psychologie ingeschreven, maar ik stopte na de eerste toets. Ik had te veel hooi op m'n vork genomen: naast de studie was ik begonnen aan een baan als sportdocent, ik had al de lerarenopleiding in Hasselt gedaan. Daarnaast sportte ik veel en gaf ik jeugdtrainingen. Na een jaar kriebelde het weer en ben ik halverwege het tweede jaar ingestroomd bij bewegingswetenschappen. Hier botste ik meteen op de cultuurverschillen. In het eerste college, in een bomvolle zaal, vroeg een Nederlandse student aan de professor, die een presentatie gaf: 'Meneer, mag het licht uit?' Ik viel van m'n stoel. In België haalde je dat niet in je hoofd. Even later stak diezelfde student weer zijn hand op: 'Meneer, mag het licht weer aan?' De slides waren dan toch beter te zien. Ongelooflijk. En die man deed het ook nog allemaal!

*“Hij kwam elke zaterdagochtend met zijn vrouw bij mij spinnen”*

**Docent:** Wie mij nu te binnen schiet, is Martien van Dongen, voor mij het prototype verstrooide professor [hij is in werkelijkheid hoofddocent]. Hij gaf het vak methodologie en statistiek en dat deed hij met veel passie. Als je hem mailde, duurde het even maar je kreeg uiteindelijk een heel verhaal. Als PhD heb ik bewust bij hem onderwijs verzorgd. Hij kwam elke zaterdagochtend met zijn vrouw (prof. Maria Jansen) bij mij spinnen – ik gaf trainingen voor UM Sport. Ze gingen tot het uiterste, met dezelfde overgave die ze in hun werk legden.

**Anekdote:** Twee jaar na mijn afstuderen prikkelde het weer en wilde ik graag promoveren. Ik ging op reis en dacht, laat ik meteen enkele universiteiten bezoeken waar ik zou willen promoveren. Ik kwam onder meer in Vancouver en Melbourne terecht. Mooie plekken met goede onderzoeksfaciliteiten, maar eenmaal thuis dacht ik: wil ik eigenlijk wel weg? Nee dus. En precies toen kwam een plek vrij bij bewegingswetenschappen, bij Jos Adam. In mijn onderzoek bestudeerde ik hersenprocessen die voorafgaan aan actie, beweging, in de brede zin van het woord. Dit moest meer inzicht geven in het mechanisme en uiteindelijk van pas komen bij revalidatie. Tegelijk ontdekte ik dat de academie niet helemaal weggelegd was voor mij en zo werd ik docent/onderzoeker bij Fontys.

**Plaats:** Ik zat vaak in het zogeheten 'computerlandschap' op het Debyeplein, een lokaal met tientallen pc's. Niet echt gezellig, maar pure noodzaak. Je kunt het je nu niet meer voorstellen, iedereen draagt zijn eigen laptop bij zich, maar toen was dat dé plek waar je een werkstuk of scriptie afrondde. Soms ging het mis. Je sloeg iets op, logde uit, ging lunchen en wist later niet meer op welke pc je het had opgeslagen. Typisch van die problemen uit die tijd.

Maurice Timmermans

**Sofie Moresi**, geboren op 7 juli 1976 in Tongeren, volgde eerst de Opleiding voor Lichamelijke Opvoeding aan de hogeschool in Hasselt en stroomde in 1998 in bij de studie bewegingswetenschappen, die ze in 2001 afrondde. Nu werkt ze als docent/onderzoeker aan de Fontys Sporthogeschool in Eindhoven. Ze woont samen in Maastricht en heeft twee kinderen.

film: Carol

## Coïtus postpositus



Still uit Carol

**Het verhaal:** New York, begin jaren '50. De elegante Carol (Cate Blanchett) is verstrikt geraakt in een liefdeloos huwelijk met een rijke zakenman (Kyle Chandler). Een ontmoeting met de jonge, timide winkelbediende Therese (Rooney Mara) zal haar (liefdes)leven ingrijpend veranderen. Wanneer Carols verhouding met Therese aan het licht komt, neemt haar echtgenoot wraak door de voogdij over hun tienjarige dochter op te eisen.

**De ideale film voor de koude wintermaanden, want:**

- Tijdens het filmfestival in Cannes viel de pers collectief in katzwim voor dit prachtig geënsce-neerde liefdesdrama. *Carol* is dan ook een werke-lijk beeldschone film. De kleding, het meubilair,

de auto's, de kapsels, de diners, de modeltreintjes, de lipstick: als je denkt dat *Mad men* de jaren vijftig evoceert, dan heb je *Carol* nog niet gezien.

- Regisseur Todd Haynes liet met *Far from heaven* en de tv-serie *Mildred Pierce* – waarin uw recensent kennis maakte met een bizar Ame-rikaans culinair fenomeen: *chicken & waffles*, gefrituurde kip geserveerd met zoete wafels – al zien dat hij de benepen tijdgeest van de jaren vijftig als geen ander begrijpt.

- De altijd wat muizige Rooney Mara werd in Cannes gelauwerd als beste actrice, maar deze film wordt toch echt gemaakt door Cate Blanchett. Laat Blanchett haar lippen stiften en een sigaret opsteken en je hebt gelijk meeslepende cinema.

- Als mensen mij vragen om uit te leggen wat

pure cinema is, dan zeg ik voortaan: de slotscène van *Carol*. Twee uur lang laat Haynes je wachten op deze reeks van close-ups: de ogen van twee vrouwen die elkaar gevonden hebben. Een coïtus postpositus van jewelste.

**Drink liever thuis een Martini, want:**

- Voor modeontwerpers, stylisten, fotografen en ontwerpers is *Carol* een natte droom, maar de hyperesthetische verpakking van de film zit de invoelbaarheid van de emoties soms lelijk in de weg. In *The New Yorker* (lees dat blad!) schrijft filmcriticus Richard Brody: “*The images didn't so much arouse emotions as signify them*”. *Hear, hear*, zou ik daaraan willen toevoegen, want *Carol* is dan wel bloedmooi, maar ook een tik-keltje ijzig en afstandelijk.

**Het salomonsoordeel:** Een beeldschone film over gesmoord verlangen in het New York van de jaren vijftig. Een film waarvan je ouders zullen verzuchten dat ze “zo niet meer gemaakt worden”, maar dan hebben ze dus ongelijk.

Mark Vluggen

Mark Vluggen is senior docent bij SBE en hoofdredacteur bij Lumière

(NB: Je moet nog één weekje geduld hebben. *Carol* is vanaf 17 december in de Nederlandse bioscopen te zien. Volgende week laat mijn collega Jim op deze plek zijn licht schijnen over de nieuwe *Star Wars*. Voor 2016 zeg ik dan ook alvast: *May the force be with you.*)

thuisreiziger

## Mythologische overdaad

Zondag zes december rond half drie zaten N. en ik op de Markt op de bus naar huis te wachten. We hadden familie uitgezwaaid die bereid waren geweest, de dag tevoren Sinterklaas met ons te vieren. In de stad was het ongemeen druk. Nog even winkelen leek niet aanbevolen. Plotseling viel ons aan één kant van de Markt een olop op. In het oog sprong een grote Kerstman op de muur boven café 't Haantje. Tegelijk hoorden wij vrolijke sinterklaasmuziek. De komst van lijn 3 van Veolia onttrok ons aan het feestgedruis. Gelukkig gaf *Dagblad De Limburger* de volgende morgen op de eerste bladzij van het regionale nieuws een uitgebreid verslag van de eerste 'uittocht' van de goedheiligman. In een donkere Fiat 500 meldde de Sint zich bij het podium voor het Stadhuis waar hij door vele kinderkeeltjes werd welkom geheten. De loco-burgermeester zwaaide officieel de Sint uit voor zijn laatste rit door de straten van kopend en verkopend Maastricht. Hij kreeg voor een behouden terugreis een beeldje van die andere reiziger, Sint Christoffel. Ik weet nu wat we gezien hebben: de doortocht van de heilige kindervriend ter hoogte van 't Haantje onder



Foto: Loraine Bodewes

begeleiding van hermenie Hel, Hoeg en Zaat. Wat deed die grote Kerstman op de muur daar? In het café vierde men een nieuw feest: *Alles op*

*einen daag*. Te weten: Sinterklaas, kerst, oud en nieuw, carnaval en hieringbiete alles tegelijk. Wij hadden ons een kort moment bevonden in

het brandpunt van botsende mythes. Of in het afvalputje!

Niet alleen in Maastricht was het raak. In *De Limburger* lees ik ook het leed zaterdag de Noorse schaatsster Hege Bokko aangedaan. In Inzell zat zij in de lobby van haar hotel te telefoneren toen er een groep dronken, gemaskerde Duitsers binnenkwam die met een roede op haar in begon te slaan. Het betrof de Alpenvariant van Sint en Piet. Daarbij treedt een zekere Krampus op, een duivelse figuur, die vooral jonge vrouwen de stuipen op het lijf dient te jagen, terwijl zijn kornuiten omstanders op een afstand houden. Hege kon zondag wel starten ondanks de rode striemen op haar lichaam. Achteraf kon ze er wel om lachen. Ik laat het hierbij. Ik adviseer de lezers niet uit te zoeken hoe Sinterklaas op de Wadden wordt gevierd. U kunt ook beter niet weten wie Sinterklaas Kapoentje is. Folklore maakt meer kapot dan je lief is.

Hans Philipsen

Hans Philipsen is oud-rector van de Universiteit Maastricht

# colofon

## Redactieadres

St. Servaasklooster 32

Postbus 616

6200 MD Maastricht

(volg routebordjes)

T 043 - 38 85 390

E [observant@maastrichtuniversity.nl](mailto:observant@maastrichtuniversity.nl)

W [www.observantonline.nl](http://www.observantonline.nl)

## Stichtingsbestuur

Arie Nieuwenhuijzen Kruseman (vz),

Sandra Daas, Catharien Kerkman, Stephanie

Meeuwissen, Christoph Rausch

## Redactieraad

Harald Merckelbach (vz), Piet Eichholtz, Birsen

Erdogan, Silvia Evers, Ton Hartlief, Bob Meijer,

Sophie Nelissen, Yordi Rienstra

## Redactie

Riki Janssen

(hoofdredacteur) 043 - 38 85 384

Wammes Bos 043 - 38 85 383

Wendy Degens 043 - 38 85 382

Cleo Freriks 043 - 38 85 386

Maurice Timmermans 043 - 38 85 381

## Redactie-assistent

Marion Janssens 043 - 38 85 390

## Aan dit nummer werkten verder mee:

Albert Bergbroeder, Pietro Bonizzi, Ingrid Candel,

Ype Driessen, Amira Eid, Arjen van der Heide,

Hans Philipsen, Marc Spaanderman, Kate Surala,

Mark Vluggen

## Fotografie

Lorraine Bodewes, Joey Roberts

## Illustraties/Opmaak/Basisontwerp

Simone Golob, [www.sgiv.nl](http://www.sgiv.nl)

## Vertalingen

o.a. door B. Wall & P. Nekeman

## Druk

Janssen/Pers Gennepe

## Mededelingen

Voor het inleveren van mededelingen

zie aanhef op mededelingenpagina

## Advertenties

Voor regionale en interne adverteerders: Marion

Janssens, 043 - 38 85 390,

[marion.janssens@maastrichtuniversity.nl](mailto:marion.janssens@maastrichtuniversity.nl)

Voor overige adverteerders:

Bureau Van Vliet, 023 - 57 14 745,

[m.dewit@bureauvanvliet.com](mailto:m.dewit@bureauvanvliet.com)

Internet: [www.bureauvanvliet.com](http://www.bureauvanvliet.com)

(Voor Paartjes zie info bij Paartjes)

## Abonnementen

Leden van de universitaire gemeenschap

ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en

andere belangstellenden kunnen zich abonneren

voor € 37,00 per jaar.

Losse nummers € 1,00

## HOP

Observant is aangesloten bij het

Hoger Onderwijs Persbureau

© Stichting Observant

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande

schriftelijke toestemming van de hoofdredacteur

geheel of gedeeltelijk worden overgenomen

Voor hetzelfde geld staan de paartjes

iedere week ook op internet:

[www.observantonline.nl](http://www.observantonline.nl)

VOOR DE REGIO BRUNSSUM/SITTARD  
ZOEKEN WIJ STUDENTEN DIE  
HUISWERKBEGL./BIJLES WILLEN GEVEN.  
GOEDE VERDIENSTEN. VOOR INFO KIJK OP  
WEBSITE WWW.CHECK5.NL

8-week MINDFULNESS course More info bit.  
[ly/1NLb2Px](http://ly/1NLb2Px)

WINTER BBQ @ STAYOKAY info:Maastricht@  
[stayokay.com](http://stayokay.com)

T.K. van particulier ruime BOUWKAVEL  
eventueel in combinatie met rustieke woning te  
Maarland-Eijsden Prijs €175,-/m2 k.k. Info: WWW.  
WONENINMAARLAND.NL

WANTED: Students who can help with adm.  
activities. More info: SBE Executive Master  
Programs [s.galama@maastrichtuniversity.nl](mailto:s.galama@maastrichtuniversity.nl) or call  
043-3883780

PIANO-TUNER-MAASTRICHT.NL

**Boekhandel**

**DE TRIBUNE**

**Kapoenstraat 8-10**

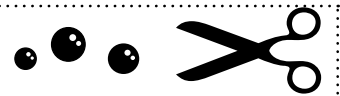
**6211 KW Maastricht**

**Telefoon (043) 325 19 78**

## Paartjes

Per letter, leesteken of spatie een apart hokje gebruiken. Regels volschrijven tot het einde. Voor langere teksten geldt het advertentietarief. Inleveren bij de redactie kan maandag tot en met donderdag van 09.00 tot 17.00 uur / contant betalen. Bezoekadres: loop de Minderbroedersberg omhoog, vóór de ingang van nummer 4 rechts afen loop het appartementencomplex (rode baksteen) binnen. Volg de bordjes naar de 2e verdieping. Digitaal inleveren kan ook, zie [www.observantonline.nl](http://www.observantonline.nl) Vóór dinsdag 16.00 uur ingeleverde Paartjes verschijnen de donderdag daarop in de krant. De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de Paartjes en behoudt zich het recht voor om zonder opgave van reden Paartjes te weigeren.

_____	€ 3,00
_____	€ 4,00
_____	€ 5,00
_____	€ 6,00
_____	€ 7,00
_____	€ 8,00



## Bent u de knapste kop van Nederland?

Doe mee aan de Nationale Wetenschapsquiz 2015 en win een weekend Den Haag met een unieke rondleiding in het Mauritshuis. U kunt ook als groep meedoen.

### Hoe doet u mee?

- Ga naar [www.nwo.nl/quiz](http://www.nwo.nl/quiz) en vul daar uw antwoorden in.
- Zorg ervoor dat uw antwoorden uiterlijk op **zondag 20 december 23.59 uur** binnen zijn.
- Tijdens de uitzending kunt u mee spelen via het tweede scherm op [www.vpro.nl](http://www.vpro.nl).

### Wat kunt u winnen?

- Individuele inzenders maken kans op:
- Hoofdprijs:** een weekend Den Haag (voor 2 personen) met exclusieve rondleiding in het Mauritshuis en uw eigen afdruk van een schilderij uit de Mauritshuiscollectie.
  - Tweede prijs:** een 3D-printer: print uw eigen sieraden, lampen of gadgets, alles kan.
  - Derde prijs:** een drone: bekijk de wereld van een andere kant!

Groepen maken kans op een exclusieve rondleiding in Space Expo, het bezoekerscentrum van de Europese ruimtevaartorganisatie ESA in Noordwijk.

### Uitslag en uitzending

Kijk voor de antwoorden naar de Nationale Wetenschapsquiz 2015 op **donderdag 24 december om 21.05 uur** op [NPO 2](http://NPO 2). Tijdens de uitzending kunt u live meespelen via internet. De juiste antwoorden staan na de uitzending op 24 december op [www.nwo.nl/quiz](http://www.nwo.nl/quiz) en zijn ook op teletekst terug te vinden. Op [www.vpro.nl/nwq](http://www.vpro.nl/nwq) vindt u tevens een toelichting op de antwoorden.

Over de uitslag van de quiz kan niet worden getelefoneerd of gecorrespondeerd. Personeelsleden van NWO, VPRO en hun gezinsleden zijn uitgesloten van deelname. U kunt hooguit eenmaal inzenden. Per huisadres kan slechts één prijs gewonnen worden. De hoofdprijs en groepsprisen vinden plaats in 2016.

De Nationale Wetenschapsquiz 2015 is georganiseerd door de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en de VPRO. De presentatie is in handen van **Ionica Smeets** en **Pieter Hulst**.

NWO investeert ieder jaar ruim 650 miljoen euro in wetenschappelijk onderzoek in Nederland en staat voor kwaliteit en vernieuwing in de wetenschap.

Volg ons ook op Facebook (**De Nationale Wetenschapsquiz**) en Twitter (**#nwq2015**).

**Veel plezier en veel succes!**

# Nationale Wetenschapsquiz 2015



## 1. Als je Spa rood in een glas giet waar je net witte wijn uit gedronken hebt, zie je geen bubbels. Hoe komt dat?

- Doordat CO<sub>2</sub> beter oplost in alcohol dan in water.
- Doordat de alcohol in de oneffenheden van het glas gaat zitten.
- Doordat de viscositeit van wijn groter is dan die van water.

## 2. Vrouwelijke spionnen in de zeventiende eeuw smokkelden briefjes in rauwe eieren. Hiervoor maakten ze de eierschaal zacht in azijn. Hoe kregen ze zo'n schaal weer hard?

- Door het ei in water te leggen.
- Door het ei in karnemelk te leggen.
- Door het ei in een loopplossing te leggen.

## 3. Wat gebeurt er met een kip als haar linker-eierstok ten gevolge van een ontsteking niet meer functioneert?

- Ze krijgt de uiterlijke kenmerken en het gedrag van een haan.
- Ze komt in de groep meteen aan de top van de pikorde.
- Ze wordt door de andere hennen uitgestoten.

## 4. Hoe kan een keeper de richting van een penalty het beste voorspellen?

- Door te kijken naar de standvoet van de schutter.
- Door de voorkeurshoek van de schutter te kennen.
- Door te letten op de hoek waaronder de schutter naar de bal rent.

## 5. Waardoor is het aantal koudegolven (perioden met strenge vorst) in Nederland de afgelopen 100 jaar afgenomen?

- Doordat we in de winter steeds minder vaak oostenwind krijgen en de oostenwind gemiddeld warmer geworden is.
- Doordat de invloed van de warme golfstroom toeneemt.
- Door toenemende verdamping ontstaan meer wolken en wolken houden de warmte vast.

## 6. Hoe kun je een lichtstraal ombuigen?

- Met een statisch magnetisch veld.
- Met stromend water.
- Met een andere lichtstraal van dezelfde golflengte.

## 7. Eva is 36 jaar oud. Zij is nu twee keer zo oud als Sofie was toen zij zo oud was als Sofie nu is. Hoe oud is Sofie nu?

- 18 jaar
- 24 jaar
- 27 jaar

## 8. Waardoor lijken de ballen om elkaar heen te draaien als je met een zonnebrillenglas voor één oog naar dit filmpje kijkt?

- Doordat het oog met het glas ervoor het beeld met minder contrast doorgeeft aan de hersenen.
- Doordat het oog met het glas ervoor het beeld verkleind doorgeeft aan de hersenen.
- Doordat het oog met het glas ervoor het beeld vertraagd doorgeeft aan de hersenen.

Link naar het filmpje bij vraag 8:

<https://youtu.be/hr5b5RcMak4>



## 9. Op Mars is de hemel overdag rood en bij het ondergaan van de zon juist blauw. Hoe komt dit?

- De atmosfeer van Mars is ijler en stoffiger.
- De atmosfeer van Mars bestaat grotendeels uit CO<sub>2</sub> en dat verstrooit rood licht sterker dan blauw licht.
- Mars draait in tegengestelde richting om zijn as, waardoor het inkomende licht een omgekeerde dopplerverschuiving ondervindt.

## 10. Aurora is het fenomeen dat beter bekendstaat als het noorder- of zuiderlicht. Op welke planeten kan aurora voorkomen?

- Op alle planeten met een atmosfeer.
- Op alle planeten met een magnetisch veld.
- Op alle planeten waar zuurstof of stikstof in de atmosfeer zit.

## 11. Van de ferry tussen Calais en Dover valt een paar sneakers overboord. Waar kun je die schoenen met de meeste waarschijnlijkheid terugvinden?

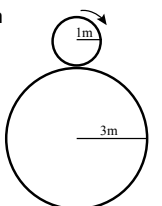
- De linkschoen op Texel en de rechtschoen op de Shetlandeilanden.
- De linkschoen in Bretagne en de rechtschoen in Cornwall.
- De linkschoen in IJsland en de rechtschoen in Zuid-Zweden.

## 12. Twee identieke karretjes rijden onder gelijke omstandigheden over twee identieke achtbanen. Het ene zit vol passagiers, het andere is leeg. Welk karretje heeft als eerste de volledige baan afgelegd?

- Het karretje vol met passagiers.
- Het karretje zonder passagiers.
- Maakt niet uit, ze zijn allebei even snel.

## 13. Neem een cirkel met een straal van één meter, die rolt over de buitenkant van een cirkel met een straal van drie meter. Hoeveel omwentelingen maakt de kleine cirkel als hij één keer rond gaat over de grote cirkel?

- 3
- $\pi$
- 4



## 14. Een populaire vlogger genereert jaarlijks een CO<sub>2</sub>-uitstoot van ongeveer 20.000.000 kg. Hoeveel vegetariërs zijn er nodig om dit te compenseren?

- Ongeveer 1500
- Ongeveer 15.000
- Ongeveer 150.000

## 15. Je wilt afvallen. Met welke manier van lopen verbruik je de meeste energie?

- Lopen terwijl je met je armen zwaait.
- Lopen terwijl je je armen stil houdt.
- Lopen in telgang.



Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek



De mededelingen van de universiteit, faculteiten, servicecentra en studentenorganisaties zijn te vinden op [www.observantonline.nl](http://www.observantonline.nl)

The announcements of the university, faculties, service centres and student organisations can be found on [www.observantonline.nl](http://www.observantonline.nl)

## agenda academische zittingen Aula Minderbroederberg 4-6

10-12, 10.00 uur: dhr.drs. Lucas J. Poort	16-12, 15.45 uur: dhr. Abdul Baseer Qazi, MSc.
10-12, 12.00 uur: dhr. Ajay Suresh Sharma	16-12, 16.00 uur: mw. Vera-Christina Mertens, MSc.
10-12, 14.00 uur: mw. Erika Huber	17-12, 10.00 uur: mw. Andreea C. Bicu, MPhil.
10-12, 16.00 uur: mw.drs. Rosanne L. Rademaker	17-12, 10.45 uur: dhr. Pieter Eijgenraam, MSc.
11-12, 10.00 uur: mw. Chantal M.C. le Clercq, MSc.	17-12, 12.00 uur: mrs. Zeliha Emel Öztürk, MSc.
11-12, 12.00 uur: mw. Christina Peristeridou	17-12, 14.00 uur: dhr. Frederik C. Schadd, MSc.
11-12, 14.00 uur: mw.drs. A.E.W. Hamaekers	17-12, 15.45 uur: mw. Su-Mia Fazilet Akin, MSc.
11-12, 16.30 uur: Inauguratie Prof.dr. Bela Kubat	17-12, 16.00 uur: dhr.drs. Johan B.H.M. Dupont
14-12, 10.00 uur: dhr.drs. Laurentius J.M. Evers	18-12, 10.00 uur: mw. Tammy Oth, MSc.
14-12, 12.00 uur: mw. Geneviève A.F.S. van Liere, MSc.	18-12, 12.00 uur: mw. J.D. (Dianne) de Boer-de Korte
14-12, 14.00 uur: mw. Katharina K. Pucher, MSc.	18-12, 14.00 uur: mw. Janneke E. van Leijen-Zeelenberg, MSc.
14-12, 16.00 uur: dhr.drs. Michael H.D. Rauner	18-12, 16.30 uur: Afscheidscollege van Prof.dr. Fred Brouns
15-12, 10.00 uur: mw. Evertje H. van Roekel, MSc.	21-12, 09.45 uur: dhr. João P. da Costa Alvares Viegas Nunes, MSc.
15-12, 12.00 uur: mw. Muriel X. Gabriele Draht, MSc.	21-12, 10.00 uur: mw.mr. Kerstin Van de Ven
15-12, 14.00 uur: mw. Peggy M.H. Bongers, MSc.	21-12, 12.00 uur: dhr. Zlatan Mujagic, MSc.
15-12, 16.00 uur: mw. Sarah-Anna Heschem, MSc.	21-12, 14.00 uur: mw. Yanny Ying-Yee Cheng, MSc.
16-12, 09.45 uur: dhr. Giorgio Triulzi, MSc.	21-12, 15.45 uur: dhr. Hibret B. Maemir, MSc.
16-12, 10.00 uur: dhr. Hussein M. Nasrallah, MSc.	21-12, 16.00 uur: mw. Mildred A. de Bruijn
16-12, 12.00 uur: mw. Adriana N. van Dijk-de Vries, MSc.	22-12, 12.00 uur: mw.drs. Lindy Gommans
16-12, 12.45 uur: mw. Yanti Octavia, MSc.	
16-12, 14.00 uur: dhr. Kevin W.A. Göttgens, MSc.	



### Interne vacatures

- **Medewerker ICT Servicedesk**, ICTS, 30.4-38 uur, schaal 7  
Vacaturenummer: AT2015.230
- **PhD position** studying Tumor Hypoxia - Department of Radiotherapy, FHML, 38 hours, PhD-student salary  
Vacancy number: AT2015.231
- **2 PhD candidates** at the Center for Brain Damage Limburg – Maastricht University (FPN and FHML), 38 hours, PhD-student salary  
Vacancy number: AT2015.232
- **Studentendecaan**, SSC, 19 uur, schaal 10/11  
Vacaturenummer: AT2015.233
- **Administrative Assistant** for the Center for European Studies, SSC, 28 hours, scale 5  
Vacancy number: AT2015.234
- **Econoom, sociaal geograaf of demograaf** voor de functie van **junior onderzoeker**, SBE, 38 uur, schaal 10  
Vacaturenummer: AT2015.235

Voor uitgebreide informatie, raadpleeg de website [www.maastrichtuniversity.nl](http://www.maastrichtuniversity.nl). Ga naar de link Medewerkers en vervolgens naar Vacature-aanbod (onderaan de pagina). Klik daarna op Academic Transfer. De vacante functies zijn onderverdeeld in interne en externe vacatures. Schriftelijke sollicitaties o.v.v. vacaturenummer op brief en envelop (of elektronisch solliciteren via de vacaturewebsite) richten aan de afdeling HRM van de betreffende faculteit of beheerseenheid (Postbus 616, 6200 MD Maastricht). De vacatures staan open voor interne kandidaten (medewerkers en uitkerings-gerechtigden van de UM).

[www.maastrichtuniversity.nl](http://www.maastrichtuniversity.nl)



**KWF Kankerbestrijding gelooft in de dag dat niemand meer hoeft te sterven aan kanker.**

Die dag die komt. We weten alleen nog niet wanneer. Wat we wel weten is dat we samen deze dag dichterbij kunnen brengen. Daarom vragen we iedereen om ons mee te helpen. Ook jou. Want alles wat we doen is weer een stap dichterbij. Dichter bij nog meer kennis, nieuwe successen, betere behandelingen. Dichter bij die ene dag, de dag dat we kanker verslaan. **Kijk wat jij kunt doen op [kwf.nl](http://kwf.nl).**

**Samen komen we  
steeds dichterbij**

**KWF  
KANKER  
BESTRIJDING**

**Laten we de kunstnier klein maken.  
En de wereld van nierpatiënten weer groot.**

**Draag bij aan de draagbare kunstnier.  
Sms NIER naar 4333 of geef via [nierstichting.nl](http://nierstichting.nl)**

Met 1 SMS doneert u eenmalig € 2,- (exclusief telefoonkosten).  
Meer informatie: [www.nierstichting.nl/sms](http://www.nierstichting.nl/sms).

**NIERSTICHTING**  
Leven gaat voor.



## Pzlxjbm-gulqlzvki

Als je een aap achter een computer zet en maar lang genoeg willekeurig toetsen aan laat slaan, zal hij vanzelf een keer de volledige werken van William Shakespeare letter voor letter reproduceren. Dit is de stelling van de eeuwig typende aap. Regelmatig heb ik me een eeuwig typende aap gevoeld. Essays, papers, take-home tentamens, noem het maar op. Met een grote mok koffie installeerde ik mezelf achter de computer en begon maar lukraak te typen. De ene letter na de ander, soms een spatie, hier en daar een punt, of als ik de zin nog niet lang genoeg vond een komma. Ik hoefde enkel de goede stukken tekst op waarde te schatten, die bij elkaar te voegen, en *voilà*, weer een vak afgerond.

Maar de beoordelingen voor mijn schrijfwerkjes bleven achter bij de status van meesterwerk die ik ze in mijn jeugdig enthousiasme al toebedacht had. Een verrassing is dat natuurlijk niet, aangezien de eeuwig typende aap niet voor niets *eeuwig* typt. Een aantal pogingen om een digitale aap daadwerkelijk meesterwerken te laten schrijven faalde tot nu toe dan ook jammerlijk. Zo is er de in 2003 gelanceerde *Monkey-Simulator* die het wist te presteren om een reeks van 24 aaneensluitende karakters uit Shakespeare's *Henry IV* te reproduceren. "RUMOUR. Open your ears; 9r"5j5&?OWTY Z0d...", luidde de tekst. Volgens berekeningen waren daar 2,737,850 miljoen miljard miljard miljard aap-jaren voor nodig. Dat is een rendement waar je als student met een snel naderende deadline weinig mee kunt. Dus wendde ik me in het vervolg maar tot het aloude recept van bloed, zweet en tranen. Recent echter is er een initiatief van de grond gekomen dat de eeuwig typende aap nieuw leven inblaast en perspectief biedt voor de ambitieuze doch luie student. *The library of Babel* is een online bibliotheek die alle mogelijke teksten die ooit geschreven zijn en geschreven zullen worden bevat. Deze column is bijvoorbeeld niet nieuw, maar is al te vinden op pagina vijftien, van het boek *pzlxjbm-gulqlzvki*. Net zoals Michelangelo's beelden al in het marmer verstopt zaten, zitten alle meesterwerken die in de toekomst nog geschreven zullen worden al verstopt in de *The Library of Babel*. Dus ook de masterscriptie die ik vanaf januari zal gaan schrijven. Het enige wat me te doen staat is het overvloedige marmer weghakken. "Schrijven is schrappen," leerde mijn docent Nederlands mij ooit al eens.

Arjen van der Heide

# 3HOOG

Door Ype Driessen

René

Jurre

Merel

Harrie



## Vibratie in de kuiten

Zoals onze peroxidale provinciegenoot niet ophoudt te blaten: *het moet niet gekker worren*. Wat niet? Nou, dat er hier op 4 december 's morgens vroeg tegelijkertijd twee Sinterklazen in de refter op de Berg verschenen. Niet dat ik was uitgenodigd hoor, sinds ik ben 'afgedaald' naar de haarvaten van de uni ben ik voor de Berg een non-entiteit geworden. Daar moet u, als u niet op de Berg werkt, maar eens over nadenken. Goed, twee Sinterklazen, ik was niet uitgenodigd, wie wel eigenlijk? En dat ik het weet heb ik louter en alleen te danken aan onze onvermoeibare universitaire voorlichter en woordvoerder Fonske. Die twittert namelijk, en ik volg hem. Ik twitter overigens zelf ook, alleen doe ik het spaarzaam want ik vind persoonlijk dat je wel iets te melden moet hebben, daar ben ik ouderwets in. Goed, Fonske twitterde dus een foto van de twee Sinterklazen. Geen Zwarte Piet te zien. Ik raakte ervan aan de mijmer. Waar is de tijd dat leden van ons College van Bestuur zich niet te goed waanden om met een stel enthousiaste zwarte studentpieten overal in onze gebouwen cadeautjes uit te delen? Ik herinner me een paraplu, een mok, een waterflesje, een usb-stick, dat soort dingen. Je zat er niet op te wachten en een beetje kinderachtig was het ook, maar het gebaar was hartverwarmend. En nu? Niks niemendal. Het College was rond Sinterklaas in geen velden of wegen te bekennen. De plaat gepoetst. Collectieve adv, zelfs heer Nick was er niet en dat zegt wat want hij is er altijd. Er waren alleen die twee snoeshanen 's morgens in de refter. Maar waarom doen onze hoogste bazen het eigenlijk niet meer? Hebben ze iets anders te doen? Daar laat ik, zoals opa Bergbroeder altijd zei, maar even de 'korte militaire lach' op los: Ha! Of zijn ze bang voor de zwartepietendiscussie?



Ja, dat moet het wezen. Nu Zwarte Piet niet meer de exotische lolbroek mag zijn die hij altijd was, nu hij plots een diep-racistisch symbool blijkt waar niemand nog vóór mag zijn; tja, daar gaat ons hoge College zijn vingers niet aan branden, *ech nie*. Want ons hoge College is wel voor discussie maar niet over van alles en nog wat. Daar worden ze maar zenuwachtig van. Van het een kan het ander komen, nietwaar? Neem de Nieuwe Universiteit. Toen die lui in Amsterdam amok gingen maken zat onze grote Germanicus onder de kalmeringspillen. En toen zijn UvA-collega Louise Gunning werd weggebonjourd zagen we hem al proactief met kartonnen dozen over de gangen stiefelen. Ik heb wel eens gepoogd hem gerust te stellen, hem wat vaderlandse culturele antropologie bij te brengen. Dat de stammen in de hoofdstad heel andere rituelen kennen dan hier, en zo meer. Hij wilde er niets van weten. "Als ze mai kommen absetzen moes iek prepariert zain" mompelde hij, en slofte met de zoveelste doos naar zijn bestelautootje. Later ging de hele boel weer vice versa, toen eenmaal

kristalhelder was dat de Maastrichtse variant van de Nieuwe Universiteit, de NUM, uit anderhalve man en René Gabriels bestond. En dat de zwaarste aanslag op de gemoedsrust der Bergbewoners tot nu toe bestaat uit een roodgekalkt vierkant op de kinderkopjes voor de ingang. De bedoeling daarvan schijnt te zijn dat de heren bestuurders als ze er overheen lopen een soort vibratie in de kuiten voelen. En dat dat dan weer vertaald wordt in tegemoetkomendheid jegens de NUM'ers.

Maar ja, voorlopig is het bij de NUM oorverdovend stil, weigert het College gezellig met ons allen Sinterklaas te vieren, wordt er straks op de nieuwjaarsreceptie weer een medewerker van het jaar benoemd die niet A. Bergbroeder heet, en is het overal in de rest van de wereld ook nog eens goed mis. Je zou er een winterdepressie van krijgen, nou ja, als het buiten niet zo warm was.

Albert Bergbroeder

Twitter: @a\_bergbroeder